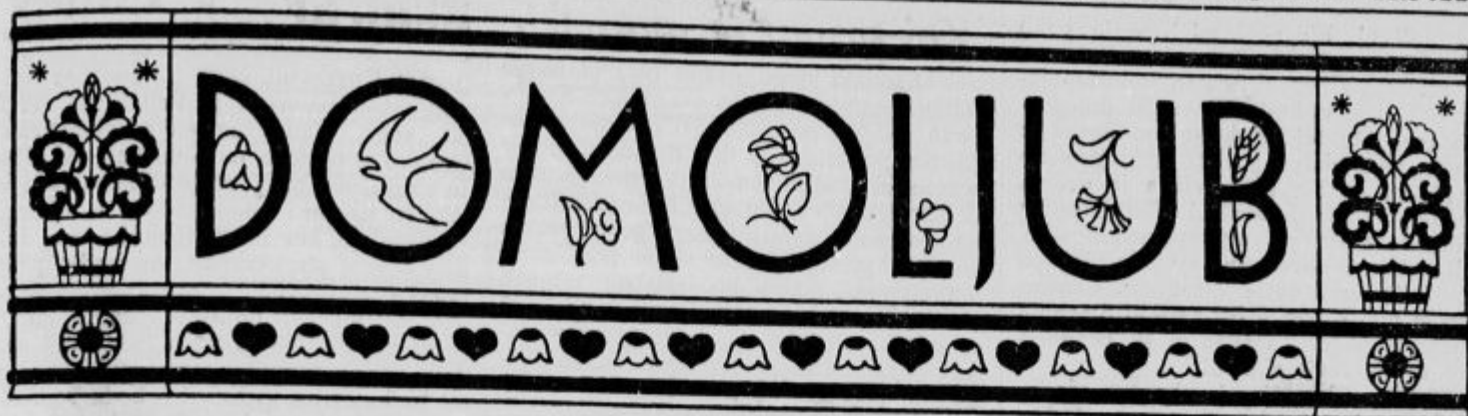

Stavilo Jugoslovanske knjižne zveze. — Cena 38 Din za celo leto. — Za izmenjavo 60 Din. — Posredniška števila 1 Din. — V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, naročnika, reklamacije in inserati pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kaplarjeva ulica št. 6.

Volitve v oblastne skupščine.

Vlada ne vé naprej.

Vlada, v kateri sede poleg radikalov naši in hrvatski radičevci, ne more nikamor naprej. Niti enega zakona ne spravi pred Narodno skupščino. Popolno brezdelje, ki uničuje državo, je najbolj vidno znamenje radikalne in radičevske večine. obenem je to strašna obsodba centralizma, ki je zašel v močvirje, iz katerega ne more venkaj, in obsodba tistih, ki so za centralistično ustavo leta 1921. glasovali. Da si za nekaj mesecev podaljšajo dobo svojega ministriovanja, so prišli sedanji vladni gospodje na misel, da naj se vrše volitve v oblastne skupščine. V času, ko bi se vršile te volitve po posameznih oblasteh, bi imeli ministri mir pred našimi poslanci. Ko to pišemo, še ni čisto jasno, ali se bodo te volitve vršile ali ne, vendar je precej verjetno, da izide kraljevski ukaz, s katerim bodo volitve razpisane. Biti moramo tedaj na to pripravljeni.

Štiriletno zavlavljevanje.

Že aprila 1922 je stopil na podlagi Vidovdanske ustave v veljavo zakon o oblastni in srezki samoupravi. Državo so razdelili na 33 oblasti. Na Slovenskem smo dobili dve oblasti, ljubljansko in mariborsko. Slovence so tako razdelili centralistično gospoda do danes ni upala. Že leta 1922. bi se po zakonu morale vršiti volitve v skupščine in šest mesecev potem volitve v skupščine po posameznih okrajnih glavarstvih. Oblastvene skupščine bi morale nekoliko nadomestiti prejšnje deželne zbornice. Centralistična ustava jim pušča precej gospodarskih vprašanj, da jih rešujejo za vsako oblast posebej, prepušča jim pa bore malo denarnih virov. Toda še teh oblastnih skupščin so se belgrajski centralisti doslej bali. Preteklo je že štiri leta, odkar bi morale biti te volitve, a jih še sedaj ni. Kako so se postavljali Žerjavovi demokratje z Vidovdansko ustavo, a vselej ko so bili v vladi, so skrbeli, da oblastne skupščine niso mogle začeti delovati! To

je tudi razumljivo. Dobro namreč vedo, da v teh skupščinah oni ne bodo ničesar pomenili. Če se bodo kljub dolgemu zavlavljevanju oblastne skupščine vendarle sedaj oživotvorile, bodo volitve pokazale, kako nimajo žerjavovci in pucljevci v ljudstvu nobene zaslombe.

Par besed o volitvah.

V oblastne skupščine voli vsako okrajglavarstvo (srez) svoje odposlance. Na 10.000 prebivalcev pride en član oblastne skupščine. V ljubljanski oblasti volijo: Ljubljana 5 članov, glavarstvo ljubljanska okolica 7, Kamnik 3, Kranj 5, Radovljica 3, Logatec 3, Kočevje 4, Novo mesto 5, Črnomelj 2, Krško 5, Litija 4, Brežice 3, Laško 3. Pri ljubljanski oblasti voli tudi hrvaško glavarstvo Kastav 1 člana. Za člane oblastne skupščine morejo biti izvoljeni taki možje, ki imajo pravico biti voljeni v Narodno skupščino. Vsak kandidat mora biti torej naš državljani, star 30 let ter mora znati govoriti, pisati in čitati službeni jezik. Noben poslanec belgrajske skupščine ne more biti obenem poslanec oblastne skupščine. Voli se po predloženih kandidatnih listah po proporcijem volivnem načinu. Da pride kaka lista sploh do veljave, mora dobiti vsaj dve tretjini količnika. Volitve se vrše v ostalem na isti način kakor pri državnozbornih volitvah.

Če se izvrše volitve v oblastne skupščine, bodo morale biti čez pol leta potem tudi volitve za skupščino po posameznih glavarstvih (po srbsko: srezke skupščine). Tam pride na 1.500 ljudi en odposlanec. Okrajne skupščine bodo nekako nadomestilo za dosedanje okrajne zastope, cestne odbore in zdravstvene zastope. Urejevale bodo gospodarske zadeve svojih okrajev. Kadar pridemo do tega, se bo — upamo — začelo po vsej deželi živahnejše delovanje.

Naše stališče.

Če bodo gori omenjene volitve razpisane, se jih bo naša stranka udeležila z vsem ognjem. Znova bomo pokazali centralistom, Žerjavovim in Pucljevim, da so na Slovenskem odveč. Skrbeli bomo, da bo naša zmaga pri teh volitvah sijajna.

Skrbeli pa bomo potem tudi, da bodo

te skupščine res delale. Imele bodo, to vemo, velike težave, ker imamo centralistično ustavo. Postav te skupščine ne bodo mogle delati in denarnih sredstev jim država ne bo mnogo prepustila, toda, kar se bo dalo storiti, bo naša stranka v njih do skrajnosti storila. To bo za nas nova stopnja, da pridemo do vedno večje samostojnosti in končno do avtonomije, ko si bomo na svoji zemlji tudi sami dajali svoje postave. Oblastne skupščine bodo s svojim delom začetek umiranja centralizma.

Zato pa morajo v to skupščino naši najboljši možje. Kdor je sposobnejši, spretnejši, bolj delaven, ta naj bo na prvih mestih, ko gre za to, da se začne na slovenskih tleh samoupravno delo, katerega smo tako dolgo pogrešali. Tega se bodo naši zaupniki zavedali, ko bodo izbirali možje svojega zaupanja za člane oblastnih skupščin. Naj pridejo nasprotniki pod kakršnimkoli imenom, naše ljudstvo bo vedelo, da so bili vsi, razen Slovenske ljudske stranke, do zadnjega časa centralisti. Če se bodo delali sedaj velike Slovence, jim morajo te volitve pokazati, da na Slovenskem nihče ni pozabil, da so bili žerjavovci in pucljevci hlapci Belgrada, ko je naše ljudstvo trpelo pod centralističnimi bremenmi. Treba zato z vsem navdušenjem v volivni boj, da ve ves svet, kaj slovensko ljudstvo misli in komu zaupa. Somišljeniki Slovenske ljudske stranke bodo ob teh volitvah vedeli, kaj jim je storiti.

Narodna skupščina.

Narodna skupščina nima dela. Peča se samo z malenkostmi, od katerih ljudstvo nič nima. Za gospodarsko zboljšanje vlada ne predloži nobenih predlogov, zato delo počiva. Vlada samo misli, kako bi se znebila Pašičevih strahov. Centralizem ni samo velik požeruh in nesposobnež, temveč tudi gorostasen lenuh.

16. nov. Narodna skupščina je obravnavala zakon o — golobih-pismonošah. Nujni predlog za poplavljenec v Črni gori pa je odklonila. Sprejela je neke manjše pogodbe z Rumunijo.

17. nov. Opozicija je predložila zakonski predlog o odpravi visokih kazni za tihotapske sadilce tobaka. Kazni so tako visoke, da so nekateri posestniki narav-

nost uničeni. Finančni minister je odbil nujnost.

18. nov. Obravnavala se je interpelacija poslanca Vuketića o stanju črnogorskih cest. Ob tej priliki je naš poslanec Brodar imel daljši govor o brezupnem stanju cest v Sloveniji. Vlada je dolžna 20 milijonov Din deželnih doklad okrajnim zastopom, ceste so popolnoma propadle. Tudi sedaj po povodnjah se vlada ni dosti zmenila in pusti ceste v razsulu. Centralizem je tudi v tem oziru naredil Sloveniji milijonske škode. Govor posl. Brodarja bomo še obširneje objavili.

19. nov. Skupščina je obravnavala interpelacijo črnogorskega poslanca Drljevića, ki popisuje nasilja, ki jih ondotni orožniki počenja nad kmeti. Med govorom je prišlo do velikih preprirov, vsled katerih je bil poslanec Drljević izključen od treh sej.

V zakonodajnem odboru so obravnavali predlog o centralni upravi, pri čemer je govoril naš poslanec dr. Hohnjec, ki je poudarjal, kako je centralizem gospodarsko upropastil državo in da je treba v zakonu centralne uprave najhujša nasilja centralizma popolnoma odstraniti. V istem smislu je govoril poslanec dr. Gosar.

Vsaka palica ima dva konca.

Kdo se ne spominja, kakšna razbojništva so počeli liberalci pred zadnjimi volitvami v narodno skupščino. Organizirali so oboroženo bando, ki je imela nalogo z orožjem in palicami strahovati one, ki so hoteli ostati Slovenci in katoličani. Kdo je pozabil, kako so razbili s pomočjo teh oboroženih band dr. Korošecv shod v veliki dvorani v Unionu, kjer so ti plačani mladiči s palicami bili po zborovalcih?

Palica pa ima dva konca. V nedeljo je imel veliki žerjavovec sam g. Pribečević shod v Črepaji v Vojvodini. Radikali so mu tik pred nosom podrli slavolok, ki so mu ga postavili njegovi pristaši, na shodu so vse preglušili kliči: Doli Pribečević! Doli samostojni demokrati! Doli budimpeštanski slugi! Hrušč je bil tolik, da se je podrli govorniški oder, na katerem je stal g. Pribečević. Nato so samostojni demokrati, po naše žerjavovci, odšli. Za njimi so radikali poslali tri godbe, ki so igrale žalobne koračnice.

In sedaj! Samostojni demokrati so vložili v narodni skupščini predlog za — zaščito zborovanj. Vsa zbornica se je krohotala. Ljudje, ki so uvedli v našo državo batnanje in streljanje in ubijanje po shodih, vlagajo sedaj zakonski predlog za zaščito zborovanj!

Mi pa pravimo: Kakor si kdo postelje, tako pa leži!

Največja izbira

vsakovrstnega sukna in blachevine za moške obleke
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10

V vsako hišo Domoljuba!

Kaj pišejo nasprotniki.

»Kmetiski list« seveda tudi poroča o velepomembnem shodu zaupnikov SLS v Celju. Seveda po svoji Po mnenju samostojnih politikov je bil Korošecv govor prazen in brezpomemben, prava prazna slama. — Da bi mi mogli ponatisniti časopisje vse države, ki piše o govoru in ga tolmači, potem bi šele videli podeželski samostojneži, kako jih »farba« njihovo glasilo. Vsak, tudi najbolj zanikern kmet pa že tako ali tako ve, da se »prazna slama« navadno ne preresetava po vseh časopisih, posebno ne tako obširno, kot se je baš dr. Korošecv govor v Celju.

Vabilo in — zaprta vrata. »Kmetiski list« že najmanj dva meseca piše, da SLS kot večinska med Slovenci mora v vlado. Zdaj, ko je dr. Korošec v Celju povedal, da SLS ne samo želi, ampak zahteva, da se sprejme v vlado, pa pravi glasilo samostojnežev, da so naši stranki v Belgradu vrata zaprta. Historija z vabilom in zaprtimi vrati je torej prvo čudo. Drugo čudo pa bo za samostojne generale tedaj, ko bo SLS prevzela vladne posle brez — Pueljevega prijaznega »vabila«.

Socialni demokrati zelo radi vpijejo proti vojni. Sicer skoraj ne poznamo stranke, ki bi vojno priporočala, vendar si rdečkarji domišljujejo, da imajo oni nekak patent za protivojno zabavljanje, vsi drugi ljudje na svetu pa so po njihovem skromnem mnenju — militaristi. V 162. številki se njih glasilo »Delavska politika« huduje, ker so v Sloveniji neke nazarene zaprli. Mladenci so odklonili nošnjo orožja. Ljudi, ki jim vojaška služba ne diši, ni tako malo, ampak postava je postava in pred njo — ni izjeme. — Sicer pa socialdemokratje niso tako hudi protimilitaristi, kot se delajo. Dokaz: svetovna vojna, ko so rdečkarji vseh držav prav krepko glasovali za vse ogromne vojne izdatke in z njimi združeno — človeško morijo.

Menijo, da druge —, a bijejo sami sebe. »Jutro« poroča v 264. številki, da se je papež izrazil proti vmešavanju vere v politiko. Dokazuje pa to s sledečimi besedami: »Papež je izrecno rekel, da priznava katoličanom popolno politično svobodo, vendar ne more odobravati, da bodi vera podložna stranki in da vodi stranko načela, ki niso v skladu s katoliško znanostjo in pravostjo.« Soglašamo! Papež je s tem povedal vendar popolnoma jasno in sicer vsem katoličanom, da smejo pripadati le strankam, ki jim je temelj katoliška znanost in pravost. Tudi ne sme biti vera podložna stranki, ampak stranka mora biti podrejena verskim načelom. — Naša vest je torej čista, izprašajo pa naj si jo na podlagi papeževih besed, ki jih »Jutro« tako nesmiselno tolmači, še žerjavovci in tudi — kmetijci. —

Kdo bo zmagal? Rajni dr. Krek je nekoč rekel, da bo zmagal tisti, kdor bo bolj pridno delal. Liberalci se trudijo na vse moči, da bi s svojima »Jutrom« in »Domovino« pridobili čim več pristašev. S sokolskimi društvi, predavanji, pevskimi in drugimi organizacijami skrbijo za —

BUDILKE F. ČUDEN Prešernova ul. 1

liberalni naraščaj. Malo jih je, a te dni je razglasil njih vodja g. Pribečević, da naj da vsak član samostojno-demokratske stranke v njihove namene vsaj en dinar. In prepričani smo, ne le dinarji, tudi stotaki in tisočaki bodo padali za liberalno propagando, ker imajo ti ljudje med seboj tudi precej strankarsko zavednih pristašev. —

V »Delavski politiki« razpravlja že v dveh zaporednih člankih socialdemokrat dr. Tuma o pozitivni socialistične telovadbe in kulturne zveze »Svoboda«. Socialdemokratje ne zahtevajo le lastnih telovadnih in izobraževalnih društev s knjižnicami, pevskimi in godbenimi zbori, temveč hočejo, da tudi člani športnike, turiste itd. dobe pod svoje okrilje. Vedo pa, da brez denarnih žrtv ne gre. Zato bodo dajali vsi pristaši socialnodemokratov poleg rednega strankarskega davka po 1 Din na mesec za svoje izobraževalne organizacije in računajo, da bi za »Svobodo« prispevala letno 60.000 Din tudi »Delavska zbornica«, čeprav je to skupna, a ne samo socialdemokratska delavska ustanova. — Kaj vse torej hočejo žrtvovati nasprotniki krščanskih načel, da bi pridobili na ta ali oni vabljiv način vašo mladino zase, in z njo pomočjo topli vas in — naša sveta načela.

Kaj bomo torej storili mi zavedni katoliki, ki se borimo za sveto stvar? Ali bomo mirno gledali, kako nasprotniki na razne načine odtujujejo našo mladino veri očetov? Ali se bomo vzdramili in po vzgledu nasprotnikov tudi mi za našo pošteno stvar žrtvovali vsak po svojih močeh? Ali se bomo trdno politično organizirali okrog naše SLS? Ali si ne bomo šteli v našo najsvetejšo dolžnost, da bo vsa mladina naših zavednih krščanskih hiš organizirana izključno samo v naših verskih in katoliških ustanovah? Zganimo se, da nas nasprotniki ne prehitijo in da ne bomo delili iznenadeni nekega dne usodo — mehiških katoličanov!

DOBRO BLAGO! NIZKE CENE!

»OBLAČILNICA«

manufaktura, trgovina na debelo in drobno
Ljubljana, Miklošičeva cesta 7

ima najlepšo in največjo izbiro raznega sukna, blachevine, volnenega blaga za ženske obleke, barhenta, flanele in drugega perilnega blaga

po izredno nizkih cenah.

Naročniki »Domoljuba«, kupujte manufakturno blago le pri »OBLAČILNICI«

V šoli je bil pouk o Mojzesu in obljubljeni deželi. Katehet vpraša neko učenko, kako to, da so bila vsa mesta v obljubljeni deželi obdana z visokim zidom. Učenka ni dolgo pomišljala ter točno odgovorila: »Zato, da se mleko in med ni cedilo iz mesta.«

NOVIČAR

d Kmečka zveza za kranjski okraj znanuje v svojem organizatoričnem delu lep napredek. Na seji 15. t. m. je odbor KZ na pobudo poslanca Brodarja soglasno sklenil otvoriti in vzdržati tajniško pisarno KZ v Kranju. Tu bodo dobili člani KZ pomoči v vseh različnih zadevah: davčnih, vojaških, gospodarskih; tu se bodo tudi sestavljale pismene prošnje in pritožbe. Kadar mu bo mogoče, bo tudi poslanec Brodar sam na rapologo svojim volivcem za potrebne intervencije pri oblasteh ter za razna vprašanja. Te govorilne ure se bodo pravočasno naznanjale. Tajniška pisarna KZ — to je naslov — prične poslovati v ponedeljek 29. novembra v pisarniških prostorih našega odvetnika g. dr. Šilarja (v hiši g. Franca Gorjanca, nasproti sodni-ji) ter bo poslovala vsak ponedeljek od 10. ure dopoldne do 4. ure popoldne; ako bi se pozneje izkazala potreba, bo poslovala tudi še ob četrtnih, a za začetek samo o ponedeljkih. — Prepričani smo, da bo odbor KZ s tem zelo ustregel svojim članom ter bodo ti radi s prostovoljnimi prispevki pomagali vzdrževati to prepotrebno napravo. — Koledarčki KZ so prispeli, ter smo jih razdelili že lepo število, le malo jih je ostalo. Pridite čim prej ponje v našo pisarno, ker po pošti jih radi visoke poštnine ne bomo pošiljali nikomur, sicer imamo izgubo! — Odbor KZ.

d Somišljenike naše stranke ponovno prosimo, naj na vsa pisma, ki jih pišejo na naše tajništvo v Ljubljani, izpišejo cel naslov: »Tajništvo Slovenske ljudske stranke v Ljubljani, Jugoslovanska tiskarna«. Drugače morejo priti pisma v napačne roke.

d Odstavljeni Žerjavovci. Vlada je odstavila dosednji žerjavovski sosvet Mestne hranilnice ljubljanske ter postavila na njih mesto novega, ki sestoji iz zastopnikov raznih strank. SLS zastopa industrijalec Anton Rojina.

d »Slomškova zveza« stanovska in kulturna organizacija katoliškega učiteljstva se je po sklepu zadnjega občnega zbora spremenila v samo kulturno organizacijo; vsi člani Slomškove zveze bodo obenem vstopili v Udruženje jugoslovanskega učiteljstva (UJU), ki je dobovojevalo boj proti Žerjavovi stranki, katera je učiteljstvo politično izrabljala in je postalo strogo stanovsko društvo. Stvar je v redu. Katoliško učiteljstvo bo imelo nalogo paziti, da se v UJU znova ne bo pustila potegniti v boj proti katoliškemu učiteljstvu.

d Koledar naše Kmetijske zveze mora v vsako kmetško hišo. Zaupniki, ki so prejeli koledar v razprodajo, naj takoj gredo na delo. Kdor ga še rabi, naj piše na naslov: Jugoslovanska kmetijska zveza, Jugoslovanska tiskarna, Ljubljana. Denar pošljete po priloženi položnici. Če bi kdo iz kateregakoli razloga ne mogel nikakor izdati koledarja, naj takoj preostale izdatke pošlje nazaj. — Kdor hoče koledar sam naročiti, naj piše dopisnico na zgoraj označeni naslov in pove, koliko izvodov želi. Koledar mu takoj pošljemo.

d Darilo državi. Jugoslovanski milijarder Nikola Mihanović v mestu Buenos Aires v Južni Ameriki je podaril jugoslovanski vladi veliko palačo pod pogojem, da se tam osnuje jugoslovansko poslaništvo. Naša vlada je darilo sprejela in je za poslanika imenovan dosednji ondotni konzul Ivo Grisogono.

d Velik spomenik kralju Petru I. Osvoboditelju se bo postavil v Ljubljani. Osnovalec se je že odbor za postavitve spomenika.

d Iz Slovenije je odpotovalo v Ameriko pretekli mesec 72 oseb, med njimi po večini ameriški državljani. Na račun kvote je odpotovalo le pet oseb.

d Madžari za naše poplavljenice. Madžari so zbrali 10 vagonov pšenice za poplavljenice v jugoslovanski Baranji. Pšenica je že došla čez mejo.

d Svetovni molk. Društvo narodov je sklenilo, da se spomin na vse padle v svetovni vojni praznuje vsako leto 11. novembra z dveminutnim molkom ob 11 dopoldne. Letos so ta molk menda že izpeljali, razen na Hrvaškem, kjer nekdo vedno naprej govori.

d Tako se mora. V Berlinu je sklenil mestni svet, da se napravi v jezeru tik pred veliko cerkvijo sv. Mihaela javno kopališče skupno za oba spola. Katoličani, katerih je v Berlinu pol milijona, so poslali na občinski svet oster protest. Toda gospodje svetniki so se smejali. Katoličani pa so sklicali velikanski shod, na katerem so odločno govorili proti tej kulturni sramoti, na kar so napravili velik demonstracijski shod po Berlinu. Gospodje so se ustrašili ter sklenili, da kopališča ne bodo napravili.

d Opozorilo vlagateljem ljubljanske posojilnice. Nad ljubljansko posojilnico v Ljubljani, Mestni trg, je razglašen konkurz in morajo vlagatelji prijaviti svoje terjatve napram temu zavodu do 5. decembra t. l. pri deželni sodišču II. nadstropje desno. Kakor smo se informirali, do sedaj ni prijavila niti ena četrtina vlagateljev svojih zahtev. Kdor ima v tej posojilnici kako vlogo, naj pride na sodišče v Ljubljano s hranilno knjižico in tam prijavijo svojo terjatev, ker bodo vzete v poštev samo one vloge, ki bodo pravilno prijavljene. Koliko bodo dobili vlagatelji izplačano od svojih vlog, se danes ne more vedeti, pač pa, kakor čujemo, bodo vlagatelji precej svojih vlog izgubili, ker ni veliko premoženja, katero se bo dalo v konkurznem postopanju izterjati. Bolje pa je, da se vsaj nekaj dobi kakor nič in zato ponovno opozarjamo, da naj vsak vlagatelj čimprej prijavijo svojo terjatev.

d Večerni vlak iz Kamnika ob nedeljah in praznikih bo vozil tudi pozimi od časa do časa, kar bo vedno sproti naznanjeno v časopisih.

d Izžrebane številke loterije izobraževalnega društva na Breznici 21. t. m. Glavne dobitke so zadele številke: 47.187, 11.401, 32.187, 14.594, 32.574, 1112. Ostale številke objavimo danes teden.

d Odškodnina za izgubljeno vojaško opremo. Neka mati me je vprašala za svet v tej-le zadevi: Njen sin je vojak nekje v Makedoniji. V kratkem dokonča svoj službeni (kadrski) rok. Po nesreči je prišel ob vojaški plašč (bil mu je namreč ukraden). Piše materi, da naj mu pošlje 700 dinarjev, ki jih mora plačati za plašč, ker bi moral sicer služiti še dalje časa. — Kaj storiti? me vprašuje mati. — Naj velja vsem nastopni odgovor: Vojaška uprava res da zahteva odškodnino za vsako stvar, ki jo izgubi kak vojak. Toda če nima s čim plačati, tudi vojaška uprava mora priti ob svojo pravico. Pravniki stoje pa glede plačilne obveznosti na tem stališču: Ako je vojak, od katerega se zahteva plačilo, že polnoleten (že 21 let star), tedaj more vojna uprava zahtevati plačilo le od njega, od staršev nikakor ne, kvečjemu od njegovega dedinskega deleža. Povsem drugače je seveda v starih pokrajinah naše države (predvojne Srbije), kjer obstoje še zadruge, pri katerih imajo vsi člani take zadrugne rodbine skupne pravice do vsega premoženja. Po ondotnih razmerah presojajo vojaške oblasti tudi naše. Toda po naših zakonih to ne drži. — Starši pri nas torej sploh niso plačniki za morda njihovim sinovom ukradene vojaške predmete. Najmanj se more zahtevati plačilo od mater-vdov. Potem pa se nikakor ne more zahtevati plačilo od onih, ki spadajo po našem pravu v vrsto ubožnih, ter ne od vseh onih, ki plačujejo manj nego 20 dinarjev direktnega davka. — V tem primeru, o katerem pišem, nima mati prav ničesar, niti lastne strehe. Prav gotovo torej ne bo mogla vojaška uprava dobiti od nje ničesar. Zato naj dobi mati od županstva potrdilo, da: 1. nima nikakega premoženja, in 2. da sploh po nobenem zakonu ni dolžna plačati vojaški upravi plašča, ki je prišel ob njega njen sin; še celo pa ne, ker mu je bil ukraden. — Bo že vojaška uprava prevzela nase to »izgubo«. Da bi bilo pa le radi izgubljenega plašča, ako ne bo plačan, mogoče vojaka še dalje obdržati v vojaški službi, je nesmisel, in po postavi nemogoče, če ni morda zagrešil kaj drugega. F. K.—n.

d 20 letnice slovesno proslavi v nedeljo 28. t. m. s koncertom in naslednji ponedeljek z občnim zborom Prosvetna zveza v Mariboru.

d Ni dvoma, da je koledar Jugoslov. kmetijske zveze najbolj pripraven žepni koledar, kar jih je izšlo za l. 1927. Močna vezava ga varuje celo leto, da se ne raztrga. Cena za izvod je 10 Din.

d 25 letnice obstoja bo praznovalo dne 28. t. m. kat. akademsko društvo »Zarja«, ki je bilo svoj čas ustanovljeno v Gradcu in se je po prevratu preselilo v Ljubljano. V nedeljo popoldne bo izlet v Škofjo Loko, kjer se bo tudi vršil koncert.

d 13 tisoč bolnikov je bilo sprejetih v ljubljansko bolnišnico od novega leta do 22. novembra. To je do sedaj rekordno število. Bolnišnica je stalno prenapolnjena. V bolnišnico se sprejemajo le najnujnejši bolniki, sicer se pa odklanjajo. Na številko 13.000 je bila sprejeta štiriletna Jožeta Sigmund, hčerka posestnika iz Bodne vasi št. 5 radi očesne bolezni.

ni. — Pri tej priliki ponovno opozarjamo, da je za sprejem v bolnišnico predpisana razkaznica od županstva. Nekateri župani in njih namestniki tega nikakor nočejo razumeti in nočejo dajati uradnega potrdila. S tem delajo le sitnosti in težave bolnikom. Vsak župan naj v svojem delokrogu razglasi občanom, da se bodo vedeli ravnati! Če le mogoče naj se vsakdo, ki želi biti sprejet v bolnišnico, oglasi za sprejem v dopoldanskih urah, ker takrat je na razpolago še par postelj. Popoldne so pa vse postelje navadno že zasedene. Enako opozarjamo Stajerce, naj se poslužujejo svojih bolnišnic v Celju, Mariboru, Brežicah, Ptuj, Slovenjgradcu, Ormožu itd., ker za celo Slovenijo ni prostora v ljubljanski bolnišnici. To opozorilo naj bi priobčili tudi stajerski listi, da bode ljudstvo informirano!

d Pravkar je izšel lep življenjepi Sv. Stanislava Kostka. Spisal M. Štular. — Dobi se pri upravi »Glasnika«, Ljubljana, Zrinjskega 9. Broširan izvod 20 Din, s pošto 21.50 Din, v polplatno vezan 25 Din, s pošto 27 Din, v celeplatno vezan 30.50 Din, s pošto 32.50 Din. Vezava v celeplatno zelo lepa.

d Radičevci proti cerkvi. Radičevci so stavili ministrskemu svetu predlog, da se vsa cerkvena posestva vzamejo cerkvam in razlaste. S tem bodo naše cerkve ob zadnje dohodke in bodo začele razpadati. Duhovniki itak nimajo od česa živeti, radičevci pa bi menda radi videli, da bi sploh izumrli. Pa naši samostojenci še vedno trdijo, da niso proti veri. Kje bo vera, če ne bo cerkve in duhovnikov?

d Umrl je v Ptuj mestni nadžupnik prošt Martin Jurkovič, zlatomašnik, rojen leta 1847. Bil je izredno ljubezniv in gostoljuben gospod. Bog mu bodi večni plačnik.

d Umrila je nenadne smrti v Zagrebu znana slovenska pisateljica Zoška Kvedrova, stara 48 let.

d Dve žrtvi električnega toka. Na Selu pri Ljubljani je uradnik Pavšek napeljeval anteno (žico za radio). Pri tem mu je padla na žico mestne elektrike, drugi konec pa je visel proti zemlji. Med tem pride Orazmov hlapec Dominik Resnik ter prime za žico hoteč jo odstraniti. Tok ga je takoj vrzel ob tla. Ko slučajno pride zraven sedlarski mojster Slamič, hoče Resnika rešiti žice, ovije roko z robcem ter se ga dotakne. Tudi njega vrže tok ob tla. Takoj je bil poklican zdravnik, ki je oba skušal oživiti z umetnim dihanjem, toda pri obeh brezuspešno. Oba sta kmalu umrla.

d Smrt v tunelu. Martin Dobravec s Koprivnika v Bohinju se je vračal z Bohinjske Bele peš domov. Da bi si prikrajšal pot, je šel skozi železniški tunel. Med tem pa je privozil osebni vlak, ki ga je zgrabil ter mu odtrgal glavo in nogo pri stopalu. Čez truplo sta potem vozila še dva vlaka, preden so ga našli.

d Na en dan štiri obstreljeni. V ponedeljek so pripeljali v ljubljansko bolnišnico kar štiri, ki so neprevidno ravnali z orožjem. Matevž Krt s Primskovega pri Kranju se je obstrelil s puško, France Šinkovec z Vrhnike z revolverjem, Jože Rastresen je v žirovskem kamnolomu pre-

poznó zbežal in ga je mina hudo razmesarila, Rudolf Pintar iz Trnje pri Škofji Loki pa je neprevidno ravnal z močnarjem. V bolnišnici je vsled hudih poškodb umrl.

d Ponesrečen aeroplan. V Mostarju se je vojaški aeroplan v višini 120 metrov pokvaril ter padel na tla. Pri tem se je ubil podporočnik Slokovič.

d Pištajnski plaz, o katerem smo poročali že zadnjič, zavzema vedno bolj nevaren obseg. Izpraznili so hišo posestnika Beveca in hišo Lucije Belak. Zemlja je počila kakih 20 metrov globoko. Plaz leze polagoma navzdol in je nevarnost, da zajezí Bistrico. Prišlo je 60 vojakov, ki pod inženerskim vodstvom skušajo plaz zavreti, toda proti taki množini zemlje 60 ljudi ne premore dosti. Zato so prosili še za nadaljnjo vojaško pomoč.

d Nova povodenj. Sava je zopet silno narastla. V Kranju so pod vodo vsi objekti kakor pri zadnji povodnji. Voda je le za kakih 70 cm nižja, kakor je bila ob najvišjem stanju pri zadnji povodnji. Sava je odnesla vse priprave za nove mostove.

d Strašni viharji so divjali preteklo soboto ponoči po gornji Italiji, kjer je orkan odnesel celo elektrarno in so morskí valovi razdrli obrežno cesto iz Genove proti Franciji. Veliko škode je tudi na Tirolskem in Bavarskem.

d Novih 1600 juter rodovitne zemlje je bilo v Baranji pri zadnji povodnji pod vodo. To pa zato, ker so obrambni nasipi porušeni, država ne da denarja, da se popravi. Centralizem!

d Velika avtomobilska nesreča. Iz Samobora proti Zagrebu se je peljala večja družba v avtomobilu. Pri čuvajnici pri Podusedu je bila proga zaprta z zapornicami. Šofer je ni videl, se zaletel vanjo in jo podrl. Ko je bil avtomobil na progi, pridrvi mimo brzovlak. Dva gospoda sta še tik pred zapornicami skočila z avtomobila, brzovlak je avtomobil vrzel z veliko silo v plot, da se je le-ta čisto razbil. Dve gospe sta prišle pod lokomotivo, ki jih je čisto razmesarila, šofer je priletel na neki kamen, kjer si je razbil glavo, nepoškodovana pa sta ostala 7 letna deklica in neki Jože Pirč, ki sta bila tudi v avtomobilu.

d Smrtna obsodba. Ivana Trebušak, ki je 25. maja t. l. v Toplicah pri Zagorju ponoči s sekíro ubila svojega moža in nato posteljo zažgala, je bila 22. t. m. pred ljubljansko poroto obsojena na smrt.

d Strašen zločin se je izvršil v Sv. Ru-

pertu nad Laškim. Na Martinovo je prodal Andrej Pušnik, p. d. Šmelj, v Tratah pri Laškem, na sejmu par težkih volov. Ko se je proti večeru vračal domov, ga je blizu domače hiše nenadoma napadel nek tuj mož, ga pobil z železnim predmetom na tla in ga hotel umoriti. Z britvijo bi mu bil brezdvomno prerezal vrat, da mu ni napadeni izbil morilnega orožja iz roke. A ropar je imel še drugo britvo v roki, s katero je grozno razmesaril svojo žrtev. Pušnik je začel prositi za življenje in mu ponudil ves denar, nad 9000 Din, a satanski človek se ga ni usmili, ampak ga hotel na vsak način umoriti. Zabelala se je grozna borba za življenje in smrt, v kateri bi bil 60 letni Pušnik gotovo podlegel, da se ni od blizu prikazala luč. Ropar se je ustrašil in pobegnil, prej pa odvel Pušniku ves denar. Nezvestnega so čez nekaj časa našli domi v mlaki krvi. Pušnika so prepeljali v celjsko bolnico, njegovo stanje je zelo nevarno. V smrtnem boju je Pušniku roparju močno obgrizel prste. Na tem znamenju so že spoznali nekega človeka v Jurklostru. Sumi se, da je bil napadalec.

d Velik vlom. V pisarno veletrgovca Kneza v Ljubljani so prejšnji teden ponoči vlomili tatovi, navrtali železno blagajno ter odnesli v denarju 28.680 Din in razne vrednostne papirje. Zdi se, da je vlom izvršila ista vlomilska tolpa kot v davčni urad v Brežicah in v hranilnico v Mengšu.

d Primožičevega morilca že dobili. Zadnjič smo poročali, da so našli v Ljubljani v lastni sobi umorjenega sejmarja Karla Primožiča. Ob ogledu se je nekdo izrazil, da je bil umorjen čisto na mesarski način. Ta vtis je pokazal pot nadaljnje preiskave. In res je vodila pot v mesnico Branka Pintarja v Lokvah pri Delnicah na Hrvaškem. Pintar je mesar, star šele 22 let in je imel velike dolgove. Prišel je v Ljubljano po denar. Dobil je svojega starega prijatelja Primožiča, pri katerem je prenočil. Ponoči ga je ubil s sekíro ter mu odnesel blizu 10.000 Din denarja. Pintarja so zaprli. Pri preiskavi je že priznal, da je Primožiča res umoril.

d Alkebelna podivjanost. Na Ščavnici pri Gorenji Radgoni je znani pretepač Rupert Dokl brez vsakega povoda zabodel v srce fanta Janeza Trstenjaka, ko se je ta vračal domov.

d Že same slike, ki jih najdete v izredni obliki v letošnji novi »Družinski Prati«, so vredne mlekaznega zneska 5 Din. Kdor

Enrilo

Splošno priljubljen

kavni nadomestek

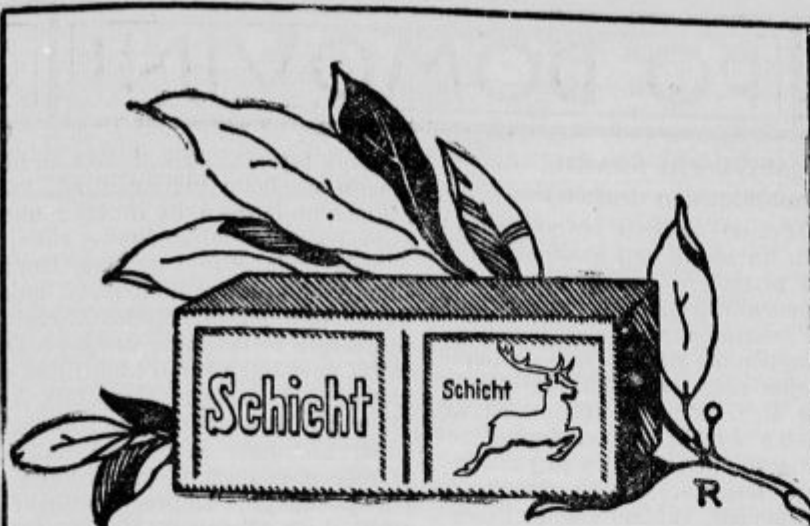
okusen i cenen.

Dobiva se v vseh

dobro zasititno

kolonialnih trgovinah.

Vsi hočejo kupovati Schicht-ovo milo.

Nekateri se dajo pregovoriti, da vzamejo druga pralna sredstva

Velika večina pa vstraja na tem, da uporablja le pravo Schichtovo milo.

Kateri so pametnejši?

Previdni!

Vedo namreč, da more enkratna uporaba manjvrednega mila več škoditi, kakor je mogoče vse leto prihraniti na ceni mila.

le enkrat pregleda to pratiko, ne bo kupoval nobene druge več. Sedaj je še čas, da si jo omislite in s tem poskrbite za lepo Miklavževo darilo.

d Za ljudske odre. Emil Navinšek, šef-lasuljar kr. gledališča v Ljubljani, je izdal drugo izdajo svoje, za gledališke odre neobhodno potrebne knjige: »Ilustrirana lepa maska«. Kakor se po naših podeželskih odrih semintja maskirajo, je naravnost smešno in namesto da bi n. pr. pri resnih igrah občinstvo ostalo resno, se začne na ves glas krohotali prav radi nerodne maske nastopajočega igralca. Celotna igra je pokvarjena. Nova knjiga nudi točna navodila, kako je treba maskirati igralca vsakega stanu, vsake starosti in vsakega značaja. Kar dela knjigo zlasti praktično, so pa številne barvane slike, ki bodo vsaj toliko pripomogle k pravilnemu maskiranju kot besedilo. Knjiga — vezana — stane 40 Din (poštino je treba plačati še posebej).

d Uboga služkinja je pozabila 20. oktobra na večernem kočevskem vlaku zavoj z obleko in hranilno knjižico na ime Ana Škoda. Kdor je našel, naj vrne na naslov

Angela Škoda, Velika Rača 19, p. Grosuplje. Stroški se povrnejo.

d Sadjarji, kmetovalci! Sedaj je čas, da mažete in škropite drevje z **Arborinom**, če se hočete obvarovati škode, ki vam jo povzročajo na drevju zajec, razni zajedalci, mah, lišaj itd. Arborin izdeluje Chemotechna, družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču tvrde A. & E. Skaberne). Tam dobite tudi gosenični lep, cepilno smolo, Saneolin (sredstvo za razkuževanje živine) in slične izdelke. 7946

d Za Miklavža dajte otrokom s a m o **Zdravčev prepečenec »Ljubeks«**, ki je najfinejša in najbolj zdrava slaščica. »Ljubeks« se dobi v vsaki trgovini na drobno in na debelo. 7607

d Krojačem, šiviljam, nešiviljam naznanjam, da se prične zadnji jesenski tečaj z znižanim honorarjem in specialnim, lahko razumljivim poukom vsled moje orožne vaje šele 9. decembra! F. Potočnik, izvedenec rimske razstave, odlikovan z zlato medaljo in naslovom krojnega profesorja v Rimu. — Krojno učilišče, Ljubljana, Stari trg 19.

POLITIČNI ZAPISKI

p Srbski list o Koroščevem govoru v Celju. »Radikal« je priobčil o dr. Koroščevem govoru v Celju daljši članek, v katerem pravi med drugim: »SLS in njenemu voditelju je treba k vztrajnosti in močnatosti v nastopu čestitati. Zavračamo vsak napad, ki gre za tem, da bi se v tej državi razbilo prepričanje, da sta SLS in njen voditelj g. dr. Korošec istočasno branitelja in temelja politične morale v naši državi. To ni torej samo borba za lastno stranko in njen program! To ni samo borba za Slovenijo in Slovence! Slovenci so na ta način možato stopili v borbo za moralno v kraljevini SHS proti nemoralnemu in razdirajočemu neprijatelju. Istotako so svečano in jasno na svojem sestanku dali vedeti, da bodo možato branili tudi to državo pred vsemi notranjimi sovražniki.« »Kmetijski list« pa pravi, da je bil Koroščev govor brezpredmeten!

p Pomirjenje med radikali! Poskusila je Uzunovičeva vlada, da bi našla kakšen mostiček do Pašiča, pa g. Pašič nima dosti smisla za to, kakor je videti. Vršila so se neka pogajanja med obema skreganima strujama v radikalni stranki, toda do uspeha ni prišlo. Može se bodo naprej kregali, Pašič pa čaka trenutka, ko bo lopil vlado po glavi. Takrat pa se bo sesula. Seveda pa zopet ni verjetno, da bi stopil na čelo nove vlade Pašič. Mož je sicer zdrav, a vsled starosti že tako obnemogel, da se samo doma drži in ne gre nikamor. Besedo ima pa še vedno veliko, čeprav malo govori.

p Gospodarski odbor za ozdravitev gospodarske krize. Ker se vlada čisto nič ne zmeni za ozdravitev gospodarske krize, pod katero ljudstvo trpi vsak dan bolj, je sklenila opozicija (dr. Korošec, Davidović in Spaho), da bo predlagala, naj se osnuje gospodarski odbor, ki se bo pečal samo s tem, kako potegniti gospodarstvo iz blata, v katero je zašlo radi nesposobnosti in nedelavnosti centralističnih vlad.

p Radić je imel prejšnjo nedeljo shod v Lendavi v Prekmurju. Radićevci namreč hočejo slov. Prekmurje priklopiti Hrvatski. Naši Pučjevci so pa kar tiho! Toda shod je bil tako slabo obiskan, da se je Radić takoj po shodu ves nejevoljen odpeljal, dasi je bil pripravljen velik banket, ki se je tudi vršil, toda brez Radića.

p Še en žalosten pogreb. Radić je imel v nedeljo v Stolacu v Hercegovini shod. Ko je začel govoriti, je nastal tak hrušč, da je Radić komaj nadaljeval. Ko so pa začeli vpiti: »V luknjo! V luknjo!« je moral Radić nehati govoriti, da so orožniki začeli delati red. Vpitje pa se je nadaljevalo in končno je Radić ves jezen odšel ne samo iz mesta, temveč sploh iz Hercegovine.

d Lovsko orožje in vsa popravila najceneje pri puškarnju **F. K. Kaiser**, Ljubljana.

A.: »V Italiji nikogar ne obesijo z leseno nogo.« — B.: »Zakaj ne?« — A.: »Zato, ker ga z vrvjo.«

PO SVETU

Tudi italijanski senat ni nič boljši, kakor fašisti. Zakonski predlog o uvedbi smrtne kazni, katerega je fašistovska poslanska zbornica že sprejela je bil te dni predložen tudi senatu (gornji zbornici). Nekateri senatorji so ostro nastopili proti uvedbi smrtne kazni in so pozivali navzočega Mussolinija naj ne povzroči prelivanja krvi in naj predlog umakne. Toda fašistovska strast je prevelika in nič niso zalegle besede pametnih Italijanov. Pod pritiskom Mussolinija je končno senat s 149 glasovi predlog sprejel, proti je glasovalo 49 senatorjev.

Italijani razpuščajo slovenska društva na Primorskem. — Italijanska fašistovska oblastva so zopet razpustila celo vrsto slovenskih društev. Tako so razpuščena katoliško prosvetno društvo v Vipavi, Prosvetna društva v Št. Petru pri Gorici, v Vrtojbi in Idriji.

Slovensko časopisje ne sme v Italijo. Kakor znano so Italijani ustavili vse protifašistovsko časopisje. Da bi pa zlasti primorski Slovenci ne čuli odkrite besede in resnice, so Italijani tudi našemu časopisju zabranili pot čez mejo.

Italijanska država se izpreminja v — ječo. Fašisti v svojem strahu za oblast naravnost nore. Po celi državi zapirajo nasprotnike kar v množicah. Cela država je postala ječa. Zapri so skoro vse poslanke nasprotnih strank, vse odličnejše osebe, ki so nasprotniki fašizma ter sploh vsakega, ki se upa povedati fašistom resnico. Kmalu ne bo več nefašista, ki bi ne bil zaprt. Fašisti pa še vedno bahaajo, da je njihov režim utrjen in nezlomljiv. Toda zgodovina nas uči, da so bili oblastniki, ki so s svojimi državljani tako počeli, kakor sedaj fašisti, vedno že na robu padca in da so s takimi nasilnostmi le povečali odpor in pospešili svoj padec. Tudi fašisti naj ne mislijo, da bo njihova strahovlada trajna.

Volitve na Madžarskem. Madžarski parlament je razpuščen. Nove volitve bodo med 8. in 17. decembrom, v zgornjo zbornico, ki so jo sedaj Madžari uvedli pa bodo volitve januarja. Volivni boj se je pričel v znamenju terorja vladnih strank. Vladni poslanci in ministri so se odpeljali na agitacijo, dočim nasprotnim poslancom oblastva razpuščajo shode. Prav tako, kakor so delali pri nas, ko je sedel še Žerjav v vladi.

Rusko-turško prijateljstvo. V Odesi sta se sestala ruski zunanji minister Čiherin in turški Rudži beg. Sklenila sta prijateljsko pogodbo med svojima državama. Rusija se je baje zavezala, da bo prišla Turčiji s svojo armado in mornarico na pomoč, ako bi bila ta napadena. Vsled prijateljstva navedenih dveh držav se zelo razburjajo Angleži, ki se bojijo, da ne bi bili polagoma popolnoma izrinjeni iz Azije. Tudi Italijanom ni nič kaj prav. Hoteli so nekaj šariti v Mali Aziji, kar pa sedaj ne bo varno, ker dobro vedo, da se ni dobro zameriti mogočnemu ruskemu stricu.

HRASTJE PRI KRANJU.

(Izobraževalno društvo.)

Izobraževalno društvo se je pričelo zopet gibati. Na zadnji seji se je sklenilo, da društvo priredi v letošnji zimski sezoni več poučnih predavanj, kakor tudi predstav. Predavanje o obisku Slovencev Rima s skioptičnimi slikami smo že imeli ter bili z njim zelo zadovoljni. Prihodnjo nedeljo dne 28. t. m. pa se vrši predstava »Razvalina življenja«. Igralci se pripravljajo z veliko vnemo in je pričakovati dobrega nastopa. Ker je predstava zelo lepa in poučna, vabimo vse okoličane k obilni udeležbi.

IZ ROŽNEGA DOLA PRI SEMČU.

(Smrtna kosa.)

Dne 18. novembra je umrl v Zagrebu na operaciji želodca g. Franc Tomažič, železniški čuvaj na tukajšnji postaji. Doma iz Primorskega je bival že deveto leto v Rožnem dolu. Vsled svojega mirnega, vladnega značaja je bil zelo priljubljen med ljudstvom kakor tudi pri svojih predstojnikih. Zapušta ženo in eno hčerko, gojenko samostanske šole v Šmihelu pri Novem mestu. Pokoj njegovi duši!

VRHNIKA.

Preteklo nedeljo dne 21. t. m. je Orlovski odsek predstavljal narodno igro »Miklovo Zalco«. Igralci povedni mlade moči so v splošno zadovoljnost rešili svoje vloge, le tu pa tam bo treba še kaj popraviti. Od strani občinstva je bilo veliko zanimanja, tako da so bile vse vstopnice za prvo igro že med tednom razprodane. Ker je pa že vnaprej veliko zanimanje za igro, ki se bo na splošno željo občinstva ponavljala in sicer v nedeljo dne 28. t. m. popoldne ob pol 4 in zvečer ob pol 8, se priporoča cenj. občinstvu, naj si že med tednom rezervira vstopnice, ker na dan predstave jih bo zopet najbrž zmanjkalo. Popoldanske predstave naj bi se predvsem udeležili gostje iz bližnje okolice.

TOMISLJ.

(Županska ofenziva.)

V tej podkrimski napol izanski občini se že nad dve leti bije vroč boj za županski stolček, katerega hočejo naši korajžni samostojneži na vsak način zasesti. Imeli so ga že v svoji oblasti po zadnjih volitvah, toda naši močje so znali nastopiti pravno pot in občinsko gospodarstvo vzeli v svojo pošteno oskrbo. Dne 2. t. m. se je odigral pred višjim deželnim sodiščem v Ljubljani zadnji odločilni boj, kateri se je končal s popolnim porazom nasprotnikov, dasi so poslali v ta boj svoje najbolj izurjene in izvežbane, gibčne in vztrajne moči, katere so pa vse odpovedale. Naj bode to vsaj v zgled drugim, ki še rovarijo na škodo cele občine, jo spravljajo ob ugled in ji prizadevajo ogromno gnetno škodo. Pogledjmo samo na šolo na Jezeru, katero se

branijo plačati, dasi dobro vedo, da se plačilu ne bodo nikdar uprli, ker preko zakona ni mogoče iti in tako napravljajo vsem občanom veliko škodo, zakaj po tako dolgem zavlavljanju ne bode treba plačati samo vseh gradbenih stroškov, marveč treba bo tudi plačati visoke obresti, katere so dosegle že ogromno vsoto. — Ob zadnji veliki povodnji nam je utonil naš prvi svetovalec ozir. županov namestnik Ivan Kraljič z ravno istim čolnom, katerega je kot dober zastopnik svoje vasi dal napraviti za reševanje ljudi in premoženja ob velikih povodnjih, katere dostikrat zadeva uboge Lipe. Vrlemu somišljeniku in poštenjaku ohranimo trajen spomin.

DOBREPOLJE.

V nedeljo 28. novembra ob 3 popoldne bo v Dobrepoljah shod, na katerem govori naš voditelj dr. Anton Korošec. Vsi somišljeniki, pridite gotovo in pravočasno!

DOLENJAVAS.

(Dva nova javna doma.)

Poročali smo o novi lepi pridobitvi v naši občini, novozgrajeni občinski hiši sredi Dolenje vasi. Sedaj, ko je hiša dobila kapo, se vidi, kako mogočna stavba bo to, najvišja in največja v celi občini, zares skupni občinski dom. Ali letos smo sklenili zgraditi si tudi skupen Društveni dom. Te dni se končujejo zidarske in tesarske dela tako, da bo lepa in obširna dvorana nas sprejela upamo, že za sv. Miklavja. Oder pa spopolnimo čez zimo. Doslej smo imeli dvorano za igre in predavanja v najemu v Pristavi, novi dom pa stoji pri farni cerkvi na Hribu v Dolenjavasi, zares v središču cele župnije in dostopno vsem našim vsem. Za dvorano prispevajo prijatelji s prostovoljno vožnjo materiala in odbor fantov pa oskrbuje vse delo, dekleta pa odnašajo skopani material. Če pomislimo, koliko so naši ljudje žrtvovali vožnje za Prigorico ob požaru, če se upošteva, koliko vsakovrstnega materiala zahteva velika občinska hiša in vse to se vozi s tlako, potem moramo vse priznanje izraziti onim, ki žrtvujejo tudi za Društveni dom. Tako bo z božjo pomočjo naša župnija letos obogatela za dve lepi stavbi, ki imata plemenit namen služiti skupnosti.

Občinski Dom v sredini Dolenje vasi ob cesti in Društveni dom tik ob župni cerkvi, prvi, da služi v prvi vrsti gospodarskemu napredku in delu, a drugi da služi pravi izobrazbi na podlagi večno resničnih katoliških načel. — Bog tavi zavedno naše ljudstvo!

MEERBECK.

11. novembra je umrla gospa Marija Knap, roj. Sotlar v Starem dvoru pri Račadah. Za obilno udeležitev pri pogrebu se srčno zahvaljujemo posebno društvom iz Lintforta. Pokojna je bolela tri leta in deset tednov ter zapušta pet otrok. Rajno priporočamo v molitev in ji želimo večni pokoj, družini pa naše sožalje.

JEZICA.

V soboto 27. t. m. se vrši v Društvenem domu zdravstveno predavanje »Zdrav in nezdrav dom«. Predaval bo g. zdravnik dr. Pirc. Pričetek ob pol 8 uri zvečer. Vstop je vsem prost. — Predavanje bodo spremljale skioptične slike.

ŠT. VID NAD LJUBLJANO.

Prosvetno delo v ljudskem domu BPČ.
V nedeljo 31. oktobra dram. predstava »Hanice pot v nebesa«; 7. novembra prosvetni večer s skioptičnim predavanjem »Kristusu Kralju«, petjem in dram. predstavo »Hanice pot v nebesa«; 14. novembra prosvetni večer s skioptičnim predavanjem g. ekonoma Markeža o Ameriki; 21. novembra prireditev Orla z veseloigro »Pri belem konjičku«. — V nedeljo 28. t. m. prosvetni večer s petjem in predavanjem »Življenje prvih kristjanov v katakombah in sv. Tarcizij«, film. Ta dan in vse dni v tednu bodo predavanja zvečer točno ob 7. uri. V tednu 29. in 30. novembra in 1., 2., 3. in 4. decembra poučna zdravstvena predavanja, ki jih priredi higienski zavod iz Ljubljane; v pojasnilo vsem tem predavanjem bodo skioptične slike in film. Vsebinska: »Zdravo in nezdravo stanovanje«, skioptične slike. »Kako ostanem zdrav«, film. »Jetika«, film. »Razkuževanje sobe«, film. »Prva pomoč v nezgodi«, film. »Zdravstvene naprave v Sloveniji«, slike na kartoskop. Vstop je vsakemu ne samo dovoljen, temveč se nujno priporoča. Vstopnine ni nobene, pač pa v odškodnino za uporabo elektrike in domačih društvenih aparatov vsak obiskovalec plača 1 dinar. — V nedeljo 5. decembra Miklavžev večer z novim sporedom; v sredo, na praznik Brezmadežne prireditve deklishe Marijine družbe: govor, deklamacija, petje in igrokaz »Božja roka«; začetek ob pol 4 popoldne. — V nedeljo 12. decembra zdravstvena predavanja higienskega zavoda o alkoholizmu: popoldne ob 3 za mladino, zvečer ob 7 samo za odrasle. Skioptične slike. Vstop za mladino prost, za odrasle 1 dinar. — V nedeljo 19. decembra prosvetni večer s predavanjem g. ekonoma Markeža o Ameriki. — Hranilnica in posojilnica. Kaj o naši hranilnici klepečejo naši ljubeznivi nasprotniki, ki jim je hranilnica trn v peti zato, ker je v župnišču in ker nimajo pri njej nobene besede, to za nas ne more in sme biti merodajno; od njenega početka do danes, torej že nad 20 let ji skušajo izkopati grob in ji napovedujejo pogin, pa je ves njihov trud zastoj, prazne vse njih prerokbe: hranilnica gre mirno svojo pot naprej. Sedaj ima že lepo rezervo, poseduje najlepši stavbeni prostor v Št. Vidu in tudi »Lipa«, zadruga mizarjev ji ne bo kosti strla. Torej, le mirna Bosna! Odgovoriti pa moramo na nekatere pritožbe naših vložnikov: pravijo namreč, da naša hranilnica vloge prenizko obrestuje in da so hranilnice, ki obrestujejo mnogo višje. Res je: naša hranilnica obrestuje navadne vloge po 5 odstotkov, vezane pa po dogovoru nekoliko višje, nobenih pa ne tako visoko, kakor one hranilnice, ki hlatajo po vlogah s ponujanjem nadnormalno visokih obresti. Če hočemo posojiljojemalcem pomagati z nizkimi obre-

stmi za posojila, moramo tudi vloge sorazmerno nizko obrestovati; velikega dobička pa navadne podeželske hranilnice ne smejo iskati. Čudimo se pa, da nekaterih ljudi tudi izkušnja zadnjih let ni še izučila: »glavna posojilnica«, »slavenska banka«, »ljubljska posojilnica«. Vse imenovane so za vloge ponujale izredno visoke obresti. Torej pamet: domač denar ostani v domači župniji!

STARI TRG PRI LOŽU.

(Orlovski poroka.)

Na nedeljo pred Vsemi svetniki se je poročil vzoren član »Orla« Janez Žnidaršič od Sv. Ane s članico Orliškega krožka Marijo Hace iz Podcerkve. Obilo sreče! — Ženin je bil v orlovski organizaciji skoraj od ustanovitve »Orla« v naši župniji. Kot ponovno izvoljen funkcionar v orlovskem društvu je veliko storil za procvit našega »Orla«. Ljubil je namreč »Orla« z vsem srcem in zato zanj vedno neutrudljivo in navdušeno deloval. A nikdar mu ne bo žal za ure, ki jih je naredil ob vsakem vremenu in času, ko je hodil k telovadbi in sestankom. To je sam ponovno zatrjeval in zlasti še pri poslovnem večeru, ko je skušal svoje sobrate privedi do istega prepričanja. Ostal bi bil po lastni izjavi analfabet in se najbrž tudi udal različnim fantovskim slabostim, ako se ne bi bil že v zgodnji mladosti oklenil orlovske organizacije in tako vestno izpolnjeval njena pravila. In sedaj se pa plodonosno udejstvuje tudi že pri različnih gospodarskih organizacijah, za kar ga je usposobil edino »Orel«. — Bratje »Orli« so ga iz hvaležnosti za njegovo požrtvovalnost korporativno in z zastavo spremili pred poročni oltar. Pred vzhodom v cerkev mu je brat načelnik po lepem nagovoru izročil v spomin na »Orla« lepo, umetniško zamišljeno sliko. Vso slovesnost je povzdignilo tudi to, da je pred poroko in po poroki zapel pevski zbor.

Starši, ali si ne želite, da bi bili tudi vaši sinovi tako krepotni, ko bodo enkrat stali pred poročnim oltarjem? Da se bodo vaše želje izpolnile in da ne bo vaš trud pri vzgajanju zastoj, priporočajte svojim otrokom verske in katoliške prosvetne organizacije, kjer je rešitev doraščujoče mladine najbolj gotova.

Tifus pri nas še vedno ni pojenjal. Pretekli teden so zopet odpeljali 9 bolnikov v Ljubljano in je tako sedaj že okrog 40 naših faranov v bolnišnici. Zlasti v vasi Viševke se še pojavljajo novi slučajji in je vsled tega vas še vedno kontumacirana. Hvala Bogu, da ni preveč smrtnih slučajev; umrli so samo 4. Zato se imamo največ zahvaliti našemu požrtvovalnemu zdravniku g. dr. Raznožniku, ki je bolezen takoj ugotovil in poskrbel izolacijo bolnikov.

NAKLO.

(Požar.)

Po sedmih tedenskih požarih v Predosljih je sledil kot osmi — požar v Naklem, in sicer v soseski Okroglo. V četrtek dne 18. novembra točno ob pol dveh zjutraj je nenadoma izbruhnil požar pri Dr. Traj. Požar je to, da si je

naklanska požarna bramba pred kratkim nabavila motorno brizgalno! S pomočjo motorne brizgalne se je posrečilo, da so gasilci pod vodstvom g. načelnika Jerneja Legata v kratkem omejili požar na gospodarsko poslopje in tako oteli stanovanjsko hišo, ki se je že vnela. Na Okroglem je letos to že drugi požar. Strah prebivalstva prihaja do viška, ker se nihče ne čuti varnega pred zločinsko roko, ki že celo jesen požiga kmetijska gospodarska poslopja ter dela škodo, ki gre že v milijone. G. okrajnega glavarja v Kranju kličemo na pomoč, naj izrabljuje vsa policijska sredstva, da se zločinec izsledi in ljudstvo pomiri.

d Nova igra: Revček Andrejček. Ljudska igra v petih dejanjih. Za slovenske odre priredil A. Robida. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena 18 Din. — V zbirki »Ljudski oder« je ravnokar izšel priljubljeni igrokaz Revček Andrejček. Bogata dejanja, resni prizori, komične scene za smeh in zabavo, mlada ljubezen, trpljenje starega Andrejčka, onemoglega občinskega reveža, petje in pouk v nepriljubljeni besedi, vse to govori za priljubljenost igre. Za režiserje najpomembnejši pa je predgovor igre, kjer podaja prireditelj važne nasvete in navodila, kako se naj postopa pri skrajšanju vlog, sceneriji itd. Istočasno opozarjamo na pevske točke k tej igri, ki pa se lahko porabijo kot kupletji pri raznih zabavnih prireditvah. Uglasbil jih je Marko Bajuk. Cena je 20 Din. — Naročila sprejema Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

n Kranj. Dramatični odsek vprizori na odru Ljudskega doma v soboto 27. novembra ob 8 zvečer in v nedeljo 28. novembra ob 4 popoldne presrečno »Otroško tragedijo«. — Dejanje spremlja petje narodnih pesmi, v odmorih pa igra domači tamburaški odsek. — Ker je čisti dobiček namenjen za »Ljudsko knjižnico«, vabi odbor k obilni udeležbi. Predstava traja dve uri in je torej jako ugodna tudi železniška zveza.

n Kat. slov. izobraževalno društvo v Retečah pri Škofji Loki, pet minut oddaljeno od postajališča Gorenja vas-Reteče, vprizori 28. novembra ob 8 popoldne »Rozo Jelodvorsko«, dramo v petih dejanjih. Pevski zbor zapoje dve pesmi.

n Črnača. Tuk. Prosvetno društvo vprizori v nedeljo dne 28. t. m. ob treh popoldne v društvenem domu karakterno igro v štirih dejanjih »Vaški lopov«. Pred igro nastopita tamburaški in pevski zbor. Vstopnina 7, 5 in 3 Din. Igra se ne ponovi. Vsi prijatelji poštenega razvedrila vljudno vabljeni.

n Udruženje vojnih invalidov. Krajevni odbor v Ljubljani, bo imelo po nalogu Oblastnega odbora 28. t. m. ob 13 pop. v dvorani Mest. doma izredni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev občnega zbora. 2. Volitev predsednika občnega zbora. 3. Poročilo uprave in nadzorstva. 4. Absolutorij. 5. Volitev novega odbora. 6. Volitev delegata za Oblastni odbor. 7. Slučajnosti. Dolžnost vsakega člana in članice je, da se tega zborovanja sigurno udeleži. Vstop dovoljen le proti izkazu članske knjižice.

Vedno najnovejše

volneno blago za ženske obleke in bluze

A. & B. SKABERNE — Ljubljana, Mostni trg 10

IZOBRAZBI

Judje in časopisje.

Angleški jud in nadrabinec Mozes Montefiori je dejal leta 1840. na judovskem kongresu v Krakovu: »Storimo, da postane vse časopisje naše in vsa Evropa bo na kolenih pred nami.« Leta 1911. je govoril v Lvovu drug rabinec na sestanku narodnih judov sledeče besede: »Bratje moji, že 19 stoletij se bojujemo Izraeliti za svetovno nadoblast. Kljub temu je zmagal križ in premagal je jude. Toda imejmo trdno upanje! Zakaj zlato, pred katerim se človeštvo tako rado klanja in je časti, je skorajda v rokah judov in zlato je upanje Izraelitov. Posrečilo se nam je dobiti glavne svetovne borze v svoje roke. Povsod, kjerkoli se judje nahajajo, razpolagajo z velikanskim kapitalom. Devetnajst stoletij smo se krivili pod jarmom; sedaj smo postali močnejši od naših nasprotnikov. Sicer je res, da se da mnogo judov krstiti; pa tudi ta okoliščina nam daje le novo moč; zakaj jud, četudi je krščen, ne neha biti jud.«

In res! Rabinec je govoril resnico. Številke nam povedo, da je na Nemškem vseh bank in borz 75% v judovskih rokah, v bivši Avstriji 80%, na Francoskem 70%, Angleškem je bilo že leta 1904. od 63 velikih bankirjev 33 judov, tako da je Anglež White zapisal tele besede: »Velike, judovske hiše nameravajo ugrabiti premoženje vsega sveta. Ni daleč dan, ko bodo narodi spoznali, da je vse lastnina judovskih meščanov.«

In da se ne opazi preveč judovski vpliv, si judje privzemajo imena onega naroda, v katerega se gospodarsko zajedajo n. pr. Roda Roda (v resnici jud Fr. Rosenfeldt), Levu Rode (to je jud Leon Rosenschweig), Janez Emir (v resnici jud Ernest Rosenfeldt). Škoda, da nimamo pri rokah teh izprememb imen iz naše Jugoslavije.

Pa poglejmo, kaj je še govoril rabinec leta 1911. v Lvovu? Nadaljeval je:

»Glavni sovražnik judov pa je katoliška Cerkev. Zato hočemo vcepiti v to drevo duha svobodoljubja in nediscipliniranosti. Zanetilj smo in bomo še bolj boj in needinost med raznimi krščanskimi verzipovedanji.«

Za zgled, kako skuša tudi naše svobodomislence »Jutro« celo v vrsti naše duhovščine zanetiti needinost in nediscipliniranost, postavimo tu sem sladke in premete besede v binkoštni številki letošnjega »Jutra«:

»Mesto, da je kakor med pravoslavci duhovščina na čelu vseh patriotskih pokretov, je pri nas baš narobe. Odpor se vidi povsod. In ta odpor duhovščina seje med narod.«

Ena gesta tega odpora je boj za avtonomijo. S tem bojem je politikujoča duhovščina zapletla slovensko ljudstvo v brezupen položaj, ki se na celi črti maščuje v gospodarskem oziru in je obsodil delegaci-

jo SLS v družbo pobiralcev dijet. Vse energije so vržene proč.

Ali duhovščina pomisli kaj dela? Ali je kdaj sama sebi polagala račun, zakaj tako dela? Veri v korist? Sigurno ne! Svoji politični moči v korist? To že, ali ta moč ravno zato brzo pada.

Mnogi pravijo, duhovščina mora, če tudi noče. Res je škof, ki ji tudi politično ukazuje. A kaj more škof, če duhovščina noče? Naše ljudstvo gotovo ne želi politikov v cerkve in je še vsakega poštenega in vzornega duhovnika ščitilo. Izgovor na ukaz iz škofije ne drži. Zato mora politikujoča duhovščina vzeti nase vse posledice svojega postopanja. Obzirnost bo prenehala.

Pridi sv. Duh nad slovensko duhovščino, da se vrne svojemu poklicu in svojemu narodu! Tako »Jutro«.

Pa kaj je še govoril rabinec leta 1911. v Lvovu: »Pred vsem se hočemo z vso vsmo boriti zoper katoliško duhovščino. Vporabiti moramo osramotenje, poniževanje, zlasti pa sramotilne zgodbe iz njenih lastnih vrst, da tako pristudimo to duhovščino vsmu svetu...«

Sijajen zgled tega početja nam podaja ista številka »Jutra«, ko s tako naslado in rafinirano pretkanostjo zavija in pogreva še nerazijskane zgodovinske dogodke iz življenja škofa Hrena. Kdaj pa je »Jutro« spregovorilo ne rečemo v prilog, ampak sploh spregovorilo besedo o škofu Slomšku, čigar svetniški proces je pred vrati? Pa bolje, da ni spregovorilo, ker ne zna drugače kot pljuvati na slovensko duhovščino.

In »Domovina«? Ali ne sramoti duhovščine v vsaki številki?

Pa še je govoril rabinec v Lvovu leta 1911. namreč:

»Krščanska vera mora izginiti. Prav tako je treba, da naredimo konec nerazvezljivosti kat. zakona in povsod moramo vpejati civilni zakon. Francija je že naša, na vrsto pride Avstrija. Pred vsem se pa moramo polastiti časopisja. V časopisju je nam nadvlada nad krščanstvom zagotovljena.«

Pretehtajmo te besede judovskega rabinca na podlagi številke.

(Konec sledi.)

Velik prijatelj delavcev.

V St. Etiennu, ki je med največjimi industrijskimi kraji Francije, najdemo socialno nad vse koristno napravo, takozvane delavske vrtno kolonije. Zaslugo za to »vrtno mesto« ima katoliški duhovnik jezuitskega reda p. Volpette. — Mesto St. Etienne je bilo do leta 1894. popolnoma v rokah rdečih socialistov. Ravno to leto je državna tovarna za orožje opustila veliko število delavcev. Nastala je brezposelnost in silna beda.

V tej stiski je zbral pri svojih prijateljih p. Volpette 200 frankov in vzel od

ravnateljstva tovarn v najem prostorno zemljišče, za katerega se ni nihče brigal ter ga razdelil med odpuščene delavce v obdelovanje. S prostovoljnimi darovi je nabavil p. Volpette potrebno orodje in seme, in kmalu so vzrastle, na prej zapuščenem svetu, — krasni delavski vrtovi. — P. Volpette je zadel pri svojem človekoljubnem stremljenju na velike težave. Zlasti mu je nagajal takratni mestni župan, ki ni hotel dovoliti napeljave vode. Dosegel je sovražnik vere in duhovščine, da se je dotlej »duhovniška« ulica prekrstila v ulico brezverca »Emila Zola«, toda ime mestnega župana je pozabljeno, spomenik p. Volpette pa še stoji, in zgodovina ne bo pozabila velikega socialnega dela moža-redovnika.

Zanimiva je še sledeča dogodbica. Neka dne je prišel p. Volpette k zagrizenemu komunistu, ki je delal na enem deljenih mu vrtov. Ko je komunist veselo pripovedoval, kako mu sadeži dobro uspevajo, se je razvil med patrom in komunistom naslednji pogovor.

Pater: »To je pa res lepo, vaših uspehov bodo tudi sosede veseli.«

Komunist: »Kako to? Kaj briga vrt moje sosede?«

Pater: »Pa vendar, sadove tvojega dela bomo pač razdelili med vse po enakih delih.«

Komunist: »To ne gre! Kar sem jaz obdelal in nasadil, bom vendar sam užival.«

Pater: »Mi smo vendar bratje in vse je vseh!«

Komunist: »Ne, gospod pater! Poglejte vendar, koliko lepši je moj krompir, kakor krompir mojih sosedov!«

Pater: »Vsak za se in vsak za vse! Vse mora biti skupna last. Tako pravi socializem.«

Komunist: »Če je tako, potem z današnjim dnem nisem več socialist! Mojega krompirja pa naj se le nihče ne dotakne!«

Francoske težave.

Brezverski zakoni so privedli Francijo tja, kamor dospe vsak narod brezbožja in nenravnosti: število rojstev in smrti je francoskim oblastnikom dokazalo, da njih narod izumira. Ko so brezvestni svobodomisliči prignali nenravno življenje na višek, so jim vstali lasje pokonci in na vse mogoče načine si zdaj prizadevajo, kako bi pripravili ljudstvo do poštenega zakonskega življenja. Podirati krščansko moralo je bilo lahko, ljudstvo privedi na pravo pot bo težje. Samo ena pot more ubraniti pred izmrtnjem vsak in tudi francoski narod. Imenuje se: »Življenje po naukih vere in Cerkve«. — Narod, ki se ne zaveda te resnice, bo obsojen prej ali slej na smrt, država pa bo delila usodo nekdanjega močnega in slavnega, a vendar raz zemeljsko površje že davno izginulega — rimskega cesarstva. — Brez vere ni morale, brez morale ni naroda, brez naroda ni države.

PRECEJSNJO MNOŽINO REPE

kilogram po 1 K 50 v, ima naprodaj JANEZ ŠINK, posestnik v Česnjevku, Cerklje pri Kranju.

Smrt brezvercev.

Znani francoski bojevniki za brezverstvo šolo Viviani je izjavil dne 8. nov. 1906 v francoskem državnem zboru: »Iztrgali smo človeško vest iz krempelj vere. S tem smo vpihnili na nebu luči, katerih ne bo mogoče več prižgati.« In nekaj let pozneje? Na smrt bolni Viviani hoče v svoji zmedenosti maševati, prižiga sveče na malem oltarju, govori s strahom o Bogu.

Podoben besen bojevniki zoper Boga je bil ves čas svojega življenja nemški pesnik Nietzsche. Samega sebe je naravnost imenoval antikrista in je s satanskim sovraštvom pobijal zlasti nauk o milosti božji. Hotel je vzgojiti nadčloveka, ki ne potrebuje nikake milosti božje. In umirajoči Nietzsche? On, ki ni poznal nobene ponižnosti, nobene milosti, nobene dobrotljivosti, je ležal dolgo časa duševno zmeden v svojem naslanjaču, popolnoma navezan na postrežbo drugih in njegova zadnja beseda, ki jo je zapisal s tresočo se roko, je bila: »Križani — torej začetniki milosti.

Splošno znana je tudi smrt francoskega brezverca Voltairja. Umirajoč je klical, naj ga rešijo hudobnega duna in zmeden na duhu je zgrabil nočno posodo in izpil iz nje svojo nesnago.

„Božji dnevi“.

Znani cerkveni govornik kanonik dr. Mihael Opeka je izdal 12. knjigo svojih govorov z naslovom: Božji dnevi, 36 govorov za življenje s Cerkvijo. — V govorih nas vodi skozi celo cerkveno leto ter nam razlaga zgodovino, obrede in pomen posameznih cerkvenih dob in praznikov. V cerkvenem letu nam sv. Cerkev Kristusovo odrešilno delo ne samo predstavlja, temveč tudi obnavlja in je nje namen, da verniki nismo samo gledavci te najresnejše in najveličastnejše predstave, temveč resnični udeleženci, da se odrešilno in posvetilno Kristusovo delo izvrši tudi v naših dušah. In prav to hoče govornik doseči s svojimi govori: cerkveni prazniki in obredi ne smejo mimo nas kot gledališka predstava, temveč moramo sami sodelovati,

sami moramo čutiti in živeti z njimi. Čim tesneje in popolneje bo naše sodelovanje s cerkvenim letom, tem boljše bo naše življenje. Zato nas govornik z lepo govorniško, in prav zato preprosto in jasno besedo uvaja v zgodovino cerkvenih praznikov in v globokost cerkvenih obredov, ki so izdati vir naše notranje prenovitve in dušnega miru, če se z vsemi mislimi poglobimo vanje. Cerkveni prazniki s svojimi čestitljivimi obredi so res nekakšne nebeške oaze v tej prostrani puščavi življenja, ko človek gleda okrog sebe samo sovrašтво, strast in napuh. Naj bi naši ljudje radi jemali v roke take knjige, kjer bodo našli toliko utehe in umirjenja. Uspehi čitanja in premišljevanja takih knjig se ne poznajo samo v duši, temveč tudi v družini, da, celo v gospodarstvu. Čim bližje je duša Bogu, tem obilnejši je njegov blagoslov. — Knjiga »Božji dnevi« obsega 320 strani, ima velik in razločen tisk ter stane Din 42, po pošti pa Din 3.50 več. Kupi se v prodajalni Kat. tiskovnega društva v Ljubljani (poleg Jugoslovanske tiskarne). Sezite po njej!

POVEST GORSKE FARE.

Ob vhodu v vas so se gnetli ljudje in gledali v dolino. Mogočen obok, s hrastovim listjem okrašen, se je dvigal nad cesto: župnikov slavalok.

Ker je prišel župnik peš, so bili ljudje v zadregi, in niso vedeli, ali je pravi. Zato se niso ganili. Samo neki otročiček je stopil k njemu in mu ponudil roko: »Hvaljen Jezus!« Ta pozdrav je segel župniku v srce. Vzel je otroka v naročje — s tem je bil zid podrt, vsi so se gnetli bliže.

Star kmet, dolg in suh kot preklja, se je s klobukom v roki približal duhovniku: »Da, ali ste res vi, častiti gospod župnik?«

»Seveda sem!«

»In drugi?«

»Sedijo pač najbrž v dolini pri »Zlati zvezdi« ter popravljajo kočijo in želodec.«

»To je sramota!« je zaklical stari mož. »Ko bi se vsaj jaz peljal z njimi — jaz sem namreč občinski zastopnik, župan. V božjem imenu, ne zamerite, so pač nekoliko divji ti možje. In pozdravljeni, gospod župnik, da bi bil blagoslovljen vaš prihod!«

Stisnila sta si roke in sedaj so se tudi drugi približali. Župnik je oblekel korotelj in štol, križ in zastave so šle spredaj in tako se je pomikal sprevod med zvonjenjem v cerkev.

Cerkev je stavba z eno ladjo, ogromnim prostorom, sijočim v beloti veselja, z vitkimi, fino rezanimi stebri in z mogočno kupolo, ki se boji nad ladjo kakor bliščeč baldahin. Vse je kakor nasičeno s svetlobo in solnčnimi žarki, čisto in brez madeža, snežnobelo. Samo kor leži v mehkelem mraku. Ob obeh straneh oltarja se dviga mogočno stebrovje, vitko in odlično, stebrovje iz rumenkastega marmorja, ki rahlo žari v svitu sveč. Visoko gori sedijo angeli, velik in mali, cela nebeška vojska. Nad temi pa razprostira roke Bog Oče, in zdi se, kot bi njegova bela brada rastla v neskončnost. Solnčna svetloba lije skozi velika okna kakor zlata reka. In ker poljublja pester barve in bogate oblike, se zdi, kot bi vsa nebeška

vojska oživila k veselemu življenju in se oklenila v radosten krog okoli sv. Mihaela, svojega bleščečega vodnika, ki stoji med žarečimi stebri glavnega oltarja.

Prav posebna umetnina je ta podoba. Sv. Mihael, ki zmaga nad satanom. Izrezan je iz lesa ter vdelan v zlato in pester barve. Zavzema ves srednji del glavnega oltarja. Sv. Mihael v zlati opremi, z vihrajočimi lasmi, s sveto bojaželjnostjo na lepem, kraljevem obrazu, prihaja z nebes, stopi z nogo satanu za vrat in ga pahne v ognjen prepad. Mehka svetloba, solnčno jasna in nežna kot jutranja zora, obdaja bleščečo postavbo nebeškega viteza, dočim se odraža Lucifer iz temnine kakor divji, sovrašтво bruhajoč zmaj.

Slika je umetnina in neznani umetnik je hotel ustvariti več kot samo rezbarijo: hotel je vtlesiti veliko idejo boja med dobrim in zlom, med svetlobo in temo, večni boj, ki se je vnel v kraljestvu blaženih duhov in bo trajal do konca sveta.

S pretresujočo silo je izpeljal neznani mojster to misel: na sv. Mihaelu je izražena vsa plemenitost in lepota, svetloba in božja podobnost. Lucifer pa je grd nestvor, poln strupa in pen. Ogenj bruha iz njegovega žrela, telo se zvija v onemogli jezi. Sv. Mihael pa leti kot svetel blisk proti njemu in ga pahne v globočino...

Ko je pozdravil župnik župnijo s prisrčnimi besedami ter jo blagoslovil, je še dolgo klečal pred oltarjem v tihi molitvi. In vedno znova je motril sliko. Ugajala mu je, in tudi cerkev je bila lepa. Vse je bilo polno toplote in svetlobe, vesela, sveta igra barv, svet dom!

Župnišče je bilo okrašeno z venc. Gospa Barbara, odaljena Brunnerjeva sorodnica, ki mu je vodila malo gospodinjstvo, ga je sprejela na hišnih vratih. Hiša je gledala kakor trmasta zgradba izza časa starega viteštva v dolino. Spredaj se je razprostiralo široko dvorišče brez dreves; zadaj pa je ležal velik vrt, s široko hruško v sredini.

V hiši, kjer je že dva dni vladala gospa Barbara, je bilo vse svetlo in čisto — resničen, prijeten dom.

Mati Greta, vaška »modra žena«, je oskrbela, kar je bilo treba prinesti iz vasi in pomagala gospe Barbari. Stanovala je gori v hribih ter je mnogo vedela, skoraj več, kot je župnik želel.

Ko jo je povprašal o cerkvi, je začela pripovedovati pripovedko, ki je živela v ljudskem ustnem

Razno.

Močni ljudje. V Kanadi v Sev. Ameriki je atlet Caoutte, ki je med najmočnejšimi ljudmi sveta. Našifantje, ki so hodili in še hodijo k orlovskim tečajem, imajo priliko, da se seznanijo, kaj je to 100 ali 150 kg. In ko so dvigali, so imeli dosti opraviti, da so dvignili 150 kg od tal. Caoutte je pa zadnjič dvignil od tal 311 kg in se je z njimi tudi zavaljal; to se pravi, da jih je dvignil do kolena. Pomislite, kaj je to!

Hitri ljudje. Nemeč Körnig je pretekel 100 metrov v desetih sekundah in pol. Samo par ljudi je na svetu, ki tako hitro tečejo. V Ljubljani porabijo najhitrejši tekači za 100 m že 11 sekund. Kajne, kako čudno se sliši, da je med temi in onimi samo pol sekunde razlike. Pa je na svetu na stotine tekačev, ki tečejo 100 metrov v času med deset sekundami in pol in med enajstimi sekundami.

Vztrajni ljudje. Če bi mi kdo rekel, naj tečem sto kilometrov kar naprej, bi mu odgovoril, da je norec, če kaj takega od mene pričakuje. Že maratonski tek, torej tek na 42 km, se nam zdi nekaj posebnega. Pa sta se našla v Mehiki dva Indijanca in sta tekla 100 kilometrov kar naprej; porabila sta 9 ur in pol. Na uro sta pretekla več kot 10 kilometrov. Pogledaj se, koliko se da sploh v eni uri preteči. Najboljši tekači napravijo 17 do 18 kilometrov! Bil je pa nekoč tekač, Francoz Bouin, ki je pretekel v eni uri 19 kilometrov in še par metrov čez. Kje so meje?

izročilo. Po tej pripovedki je bila božja hiša svetega Mihaela prastara cerkevica, ki so jo zgradili vitezi von Stein za čase križarskih vojn. Enemu izmed njih je pomagal sv. Mihael v boju s Saraceni in ga rešil s tem smrti. V zahvalo mu je sezidal cerkvico.

Marsikaka usoda je zadela cerkev. Leta 1525. jo je podsul plaz. Samo slika nadangela je ostala nepoškodovana. Od tedaj naprej je ljudstvo podobo častilo. Nato so hoteli sezidati cerkev v dolini, tam, kjer še sedaj ležijo velike skale na širokem hrbtu griča, poraščene z grmovjem. Zmerili so, skopali in zidali —, hoteli so zgraditi mogočno stavbo. Ko je bila stavba že skoraj pod streho, je prišla z gor nevihta, utrgal se je oblak, vsa dolina je bila poplavljen, voda je odnesla vse s seboj in izpodjedla temelje, tako da se je započeta stavba zrušila. In ko so začeli delavci zopet kopati, je švignil ogenj iz zemlje... Nato so začeli pripovedovati, da je ubil na tem gričku, kjer so hoteli sezidati novo cerkev, neki vitez von Stein zaradi neke ženske lastnega brata. Zemlja je torej napojena z bratovsko krvjo. Nato so oskrunjeno mesto blagoslovili in začeli znova zidati.

Zgđilo se je pa, da je v neki temni noči prihrumel z gor vihar s tako besnostjo, kot bi se pripodila ogromna vojska, tako da so ljudje trepetali in se niso upali iz hiš. Samo župnik sv. Mihaela se je okoli polnoči vračal s hribov, ker je bil pri nekem umirajočem bolniku.

Ko je stopil na cerkveni prostor, je zagledal v dolini čudovito svetlobo. Bleščeči kerub je plul z doline: sv. Mihael. Z njim pa je bila cela vojska angelov, ki so peli in brenkali na harfo in cimbale. Sledila so neskončna krdela in nosila iz doline po zraku k stari cerkvi sv. Mihaela ogromna kamna s tako lahkoto, kot bi bile snežene kepe.

Prihodnjega jutra so našli župnika Sv. Mihaela slepega na razvalinah stare cerkvice. Od tedaj živi v gorah vera, da mora smrtnik, ki mu je bilo dano, da je videl nebeščane, oslepeti.

Sedaj so vedeli, da sv. Mihael noče svojega svetlišča v dolini, temveč visoko gori v morju svetlobe, na prosti gorski višini v solnčni luči. In sezidali so cerkev gori na skalovju, večjo in veličastnejšo kot preje, da se je vzpenjal tenki vrh zvonika v nebo, kvišku, k svetlobi. Podoba sv. Mihaela so postavili v glavni oltar, da jo je verno ljudstvo častilo. Iz daljnih dalj so prihajali ljudje in prosili sv. Mihaela, da bi jim pomagal v stiski.

Nekoč je bilo slabo leto, velika suša. Klasje se je posušilo na bilkah, travniki so bili izžgani, polje je razpokalo od vročine, studenci so usahnili in potoki so se osušili. Nastala je v hribih strašna lakota in nato grozno umiranje.

Studeneč pa, ki je izviral ob vznožju cerkve sv. Mihaela, ni usahnil in kdor je pil iz tega studenca, se ga ni lotila kuga. V tem težkem letu so prebivalci sedmih gorskih vasi slovesno obljubili, da bodo priredili vsako leto na praznik nadangela romanje k njegovemu svetišču. Do devetnajstega stoletja se je to vzdržalo. Šele v štiridesetih letih, ko je bila v Nemčiji revolucija, je romanje prenehalo. Toda vera v čudežno podobo je še vedno živela v ljudstvu.

2. poglavje.

Župnik pri sv. Mihaelu se je počutil tako dobro v svojem tihem kraljestvu kot še nikdar v svojem življenju. Kot pravilčna dežela je ležal pred njim njegov novi dom. Srečo in mir hoče zanesti vanj, to je bil njegov sveti sklep.

Kako lep je bil dom!

V široki, raztegnjeni kotanji, ki se je kakor ogromna školjka zjedala v osrčje gorovja, je ležala vasica s sto hišami in kočami. Na ogromnem skalnem grebenu je stal grad Kamen ločen po globokem prepadu. Bilo je to mogočno poslopje z visokim, kljubujočim stolpom, katerega je obraščal gost bršljan.

Župnikovo delo je bilo hitro opravljeno. Zjutraj maša, ena ura šole, kak bolniški obisk, pridiga ob nedeljah — to je bilo vse. Skoraj premalo za moža tridesetih let. Bila je nevarnost, da postane sanjač ali razglabljač. Toda pred tem ga je obvaroval njegov sveži, zdravi čut in njegova vnema. Če mu je bilo presamotno, se je zatekel k svojim knjigam ali pa je delal za svojo izpopolnitev. »Duhovnik mora biti čist in jasen vrč za božjo besedo,« je bral nekoč, »noben madež ne sme biti na njem, noben nečisti puh ne sme motiti zlatega sijaja njegove duše.« To mu je bilo vodilo v zunanjem življenju.

Za življenje svoje duše pa je imel nad seboj Gospodove zapovedi in nebo. Nad njim se je vzpenjal nebesni svod, božja ljubezen je sijala nanj in ga gledala iz tisoč zlatih očesc. Zakaj naj bi torej omagoval! Vedel je, kam vodi njegova pot in kam mora peljati svojo čredo — tja gori, k studentu večne ljubezni!

Dvajset kmetov, sto kamnarjev, poleg tega pol dučata muzikantov in nekaj voznikov. To je bila njegova čreda. Kmetje so imeli mala posestva in velike dolgove, kamnarji so bili robati in žejni, vozniki pa so živeli brezskrbno tjavendan kakor vrabci na strehi.

Kljub delu je vladalo vedno veselo življenje v vasi. To so povzročili kamnolomi. Po njih je prišel denar v vas in med kmete, ki so vozili z vozniki kamenje na kolodvor. Toda, kakor je bil denar pridobljen, tako je bil tudi izgubljen in večina ga je steklo po grlu. Župniku je povzročilo to veliko skrb.

Ljudje so bili seveda pri delu marljivi: kladiva so tolkla, vozovi so škripali in vozili drobnornato kamenje ven v svet. Mnogo denarja se je stekalo v grofovo blagajno, zakaj kamnolomi in peščene jame so bile njegova last in vsa vas je služila pri njem kruh. Nadzorniki niso trpeli lenuhov. Od jutra do večera so tolkla kladiva in krampi, in pesek se je vsipal skozi ozke, visoko napete mreže. Težko delo je bilo to; toda tem ljudem je šlo skoro igranje izpod rok. Bili so veliki, z zatilniki kot biki in s pestmi kot kladiva. Toda bili so tudi trmasti in divji, in glave, trde kot železo so jim sedele na širokih plečih. In poleg tega so imeli tako velikansko žejo, da je prišla v pregovor v vsej dolini. Po končanem delu so šli v gostilno in praznili vrček za vrčkom. Prah se mora poplakniti, so trdili, in pili vedno znova še vrček, čisto do polnoči.

Ob nedeljah pa, ali če je bil plačilni dan, so prišle tudi ženske in otroci. Potem so najprej peli in plesali, h koncu so se pa stegli in odšli s krvavimi glavami. Ljudje niso znali varčevati in so živeli iz rok v usta. Večina denarja je romala v gostilno. Sami so ostali revni, komaj da so mogli odplačevati dolgove, ki so ležali na njihovih hišicah in malih posestvih. Marsikdo se jih vse življenje ni znebil in jih je zapustil otrokom, s katerimi so bili bolj blagoslovljeni kot z imetjem.

Kljub revščini pa je bila vasica čedna in je veselo gledala v svet. Hišice so imele bele stene in svetla okna. Prijazno so kukale izza zelenja dreves, v vrtovih pa so cvetele resede in slezenovec, nageljčki, rože in geranije, vmes pa solnčnice z velikimi, kimajočimi cvetovi, okoli katerih so bučale čebele in čmrliji.

Prav vztrajni ljudje. V Hamburgu so tekali tek. meci šest dni po vrsti. Neki Harry Ruhne je pretekel v teh dneh 800 kilometrov, na dan torej okoli 150 kilometrov!

Zasluzki v Ameriki. Zadnjič smo pisali v posebnem članku, koliko je zaslužil bokser Dempsey v boju s Tunneyem. Se se bo udaril z drugim bokserjem, z Berlenbachom, in bo zaslužil pet 400.000 dolarjev. Je čisto prav, da veliko zasluži, ker da najmanj polovico zaslužka v dobre namene.

Papeš sportnik. Sportniki so obiskali sv. Očeta in so se mu poklonili. Zelo ej bil vesel in je dejal, da je bil v prejšnjih letih tudi on navdušen izvrševatelj sporta. Zlasti je bil na glasu kot izbrani turist.

Ce se morskí tokeri menjajo. Pisali smo že o tem. Nekaj novega je to, da tisti tok, ki prihaja iz Amerike v Evropo in ki prinaša toplo vodo in tople vetrove, sedaj za eno petino hitreje teče kot prej in prinaša torej v Evropo v petih urah toliko toplote, kot jo je prepeljal prej v šestih urah. To se mora na podnebnju zelo poznati in se lahko zgodi, da pridemo v polnoma nove podnebne razmere. Bili so časi, in so v Evropi rasle palme in ko so rasele palme tudi na severnem tečaju. Morda se ti časi sedaj spet vračajo. Seveda bo pa do palm preteklo še dosti vrede.

Debel mož. V Ameriki je umrl orjak, ki je tehtal nič več in nič manj kot 347 kg. Kaj!

Prodaja Vandrebiltove palače. Vandrebiltovi so med najbogatejšimi Amerikanci. Sedaj so svojo palačo prodali, kupil jo je C. Brown. Prodajna cena 6.600.000 dolarjev je tudi za Vandrebiltovo zelo velika.

5425 km v aeroplani. Ni še dolgo, ko smo pisali, da sta letela Francoza Challe in Weiser brez prestanka v aeroplanu 5174 km. Nista dolgo časa uživala slave! Letos na koncu oktobra sta odletela druga dva Francoza, Rignot in Coste, ven v svet in sta letela brez prestanka 5425 kilometrov. Odfrčala sta iz Pariza, dol sta se pa spuстила v mestecu Djask. To mesto leži v zalivu Oman, tam med Arabijo in Perzijo. Kmalu bodo leteli iz Londona ali Pariza naravnost v Indijo brez prestanka.

Deteljno seme kupujemo po najvišji cen. SEVER & KOMP., Ljubljana, — Gosposvetska cesta šte. 5 (poleg Figovca), ali pa Wolfova ulica šte. 12. 7625

SEMENSKO DETELJO kupi vedno po najvišji dnevni cen — FRAN POGAČNIK. Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Pavelček teti: »V zgodbah beremo in šli so v Noetovo barko po dva in dva. Teta, kdo pa je šel s teboj?«

Meh za smeh.

Neki mornar je imel lepega in učenega papagaja, katerega je povsod, kamor je šel, jemal s seboj. Ko je nekoč prišel po dolgi morskoi vožnji zopet domov, ga je vzel s seboj v malo gledališče, v katerem je neki čarovnik proizvajal razne umetnosti. Ko je ta nekaj dobrega napravil, je mornar rekel: »To je bilo dobro, radoveden sem, kaj bo sedaj.« Čarovnik je nato pokazal nekaj boljšega, a mornar je zopet rekel: »To je bilo dobro, radoveden sem, kaj bo sedaj.« Čarovnik je nato pokazal najboljšega, kar je znal. »To je bilo izvrstno, radoveden sem, kaj bo sedaj.« Pri tem si je zapalil pipo ter skozi špranjo pri stranskih vratih vrgel gorečo vžigalico, katera je priletela na kup eksplozivnih snovi... Ko se je dim polegel, je vse izginilo, gledališče, mornar, gledalci. Tri kilometre proč od tam pa je na cerkvenem zvoniku sedel papagaj ves osmojen in črn ter rekel: »To je bilo izvrstno, radoveden sem, kaj bo sedaj.«

V vaški gostilni so govorili o odmevu. Eden gostov je rekel: »Kadar sem jaz v gorah in zavpijem, cele pol ure čakam, preden pride odmev.« »To ni nič,« se oglasi drugi, »jaz sem tudi že dve uri čakal na odmev.« »Kaj bosta vidva,« pravi sedaj tretji, »jaz pa stopim pred hišo, preden grem spat ter zavpijem: Hej Jaka, vstani, šest bo ura. Nato se vležem spat in zjutraj ob šestih me odmev pokliče: Hej Jaka, vstani, šest bo ura! Pri nas ne rabimo nobene budilke.«

Učitelj: »France, kako je to, da sta s svojim sosedom v klopi opis psa oba dobesedno enako napisala?«

France: »To bo najbrže radi tega, gospod učitelj, ker sva oba istega psa opisovala.«

Sin: »Kako to, da kralji lahko nastopijo vlado s 14. letom, medtem ko jim pred 21. ni dovoljeno se poročiti?«

Oče: »To je zato tako urejeno, ker je lažje vladati kraljevstvo kot eno žensko.«

Soseda: »Kako to, da ste danes tako hripavi?« »Mož je prišel pozno domov in natrkan.«

»Ali že veste, da je bil vaš sosed danes obsojen?«

»Ne. Koliko je pa dobil?«

»Do svoje smrti bo zaprt.«

»Prav mu je lumpu. Še dalj časa naj ga zaprejo.«

Urednik nekega lista je v trgovini kupil deset kilogramov sladkorja, med katerim pa je bilo skoro tretjino peska primešanega. Ker je bil vsled tega urednik seveda razkačen, je naslednji dan napisal v časopis: »Pri nekem tukajšnjem trgovcu sem kupil deset kil sladkorja, kateremu je bil pa primešan pesek. Ako mi dotični trgovec v 24 urah v moje stanovanje ne pošlje deset kilogramov čistega sladkorja,

bom v prihodnji številki tega časopisa objavil njegovo ime in sleparstvo.« Preden je minulo 24 ur, je imel urednik v stanovanje dostavljen sladkor od petih trgovcev.

A.: »Kaj praviš, če so kaj pridno ribe lovili v Noetovi barki?« B.: »Jaz mislim, da ne, ko so pa imeli samo dva črva in dve ribi.«

Gospa dekli: »To je pa že od sile. Ta mesec ste toliko posode potolkli, kolikor znaša vaša mesečna plača. Kaj naj naredim, da v prihodnje ne bo več tako?« Dekla: »Zvišajte mi plačo.«

Gospa kuharici: »Kaj pa je, Meta?« Meta: »E kaj če biti, moj fant me je zapustil.« »No boste pa drugega dobili.« »Tu pri vas že nikdar, ko imamo trikrat na teden ješprenj.«

Neki moderni podjetnik je v tovarni dal nalepiti lepake sledeče vsebine: »Vsak uslužbenec, kateri se namerava udeležiti pogreba kakoga svojca, mora to predelaveu naznaniti do desetih na dan prireditve.«

Teta je prišla iz Trsta na obisk in mala Minka je mamó sprosila, da bo smela s teto spati. Minka je hitro skočila v posteljo ter čakala na teto, obenem pa jo opazovala, kaj da počne. Vedno bolj pa se je Minka čudila, ko je teta najpreje šminke izmila raz obraz in ustnic, si potegnila lepe lase z glave, nato pa umetno oko vzela iz vdolbine ter ga spustila v kozarec vode. Ko je še lepe bele zobe vzela iz ust, pa Minka ni več strpela, skočila je iz postelje k vratom ter pričela mamó klicati: »Mama, mama, hitro, hitro pridite, teta se narazen jemlje.«

»Ali je moja žena včeraj na shodu govorila?«

»Vaše žene ne poznam, bila pa je tam neka velika, suha ženska. Ta se je dvignila ter rekla, da ne more najti besedi, s katerimi bi svoje občutke izrazila.«

»Moja žena to ni bila.«

On: »Kaj pa je danes s kavo?«

Ona: »Jaz jo danes nisem kuhala.«

Tašča: »Jaz tudi ne.«

Kuharica: »Jaz sem jo. Kaj pa je?«

On: »Tako dobra še ni bila nikoli.«

»Kaj pa bo sedaj,« je vzkliknil nadelan gost, »zanašal sem se na prerokovanje, da bo nocoj ob polnoči konec sveta, zato sem imel pogum toliko časa v gostilni ostati — zdaj pa ni sveta konec. Kaj naj rečem ženi, ko pridem domov?«

»Ti, Mirko, zakaj pa si svojo novo žogo dal žmitkovemu Tomažku?«

»Zato, ker mi je obljubil, da bom njegov prvi tajnik, kadar bo on prodeednik Severne Amerike.«

»Gospod doktor, moj mož ne more spati. Po dvajsetkrat v eni noči ga vprašam, če že spi, pa mi vedno odgovori ne.«

»To je slabo, zakaj imeti mora mir, Zapisal bom za vas spalne praške.«

Gospod lepi mladi sosedi v restavraciji: »Gospodična, ali je ta ljubezni kužek vaš?« »Ne.« »Ali mi greš hitro doli s stola, ti umazana zalega pasja ti.«

Pestunja prileti vsa preplašena: »Oh, gospod Žargi, otrok se mi je grede zgubil.« Gospod Žargi (zamišljen): »Dobro! Vam bomo pa na plači odtegnili.«

Mlada žena je prvokrat štruklje skuhalo. Mož jih je hvalil, vendar pa je venomer pljuval, ko jih je jedel, zato ga ona vpraša, kaj mu je. »O nič posebnega, samo nekako preveč jajčnih lupin je tu notri.« »Jaz sem jih delala, kakor stoji tu notri v knjigi, le poglej: se vzame pol kile moke in tri cela jajca.«

Ona: »Ti, ali je res, da je profesor Sirc popolnoma onemel?« On: »Da, kar nenadoma je prišlo, pa pomisli, da zna sedem jezikov govoriti.« Ona: »In v vseh sedmih jezikih je mutast?«

Neki slaven zdravnik ni posebno izbiral besede, kadar je zdravil svoje paciente. Nekoč so ga poklicali k mladi, a zelo domišljavi dami. »No, gospodična, kaj vam je?« jo ogovori zdravnik.

»Gospod profesor, jaz sem navajena, da mi rečejo milostljiva.«

»Obžalujem, gospodična, od te bolezni vas pa ne morem ozdraviti, z Bogom.«

Zdravnik: »Jaz vas ne razumem. Pred dvema mesecema sem vam povedal, da morate brezpogojno vsako pijačo pustiti, danes pa me že zopet vprašate.«

»No, jaz sem pač mislil, da je zdravniška veda med tem časom že kaj napredovala.«

»Mama, če mi daste krono, pa bom nehal jokati.« »O, jaz te prav rada slišim jokati,« mu odvrne mati. Trenotek je bil fant presenečen, nato pa je na novo pričel na vso moč jokati. Lhteč je zopet pričel s kupčijo: »Potem mi pa dajte krono, ker vas kratkočasim.«

»Toda vaš lovski čuvaj je pa v zadnjem času vedno pijan.« »Da, pri nas je namreč veliko gadov. Ker pa je slišal, da je žganje dobro proti kačjemu strupu, vsakokrat, kadar v grmovju zašumi, nastavi steklenico na usta.«

Učitelj: »Kateri del človeškega telesa je najplemenitejši?« Učenec: »Koža.« Učitelj: »Kako pa na to misel prideš?« Učenec: »Ker celega človeka vkup drži.«

Mož: »Ljuba moja ženka, vedno slabšega se počutim. Prej sem lahko jedel kot vol, pel kakor slavček in spal kakor dihur. Zdaj pa nič več ne. Kaj mi je neki storiti?« Žena: »Veš kaj, kar živinozdravnika pokliči.«

Tvrdka R. Miklauc v Ljubljani
javlja žalostno vest, da je njena solastnica, gospa

Emilija Miklauc roj. Schreyer

po daljši bolezni, previdena s svetimi zakramenti, v nedeljo dne 21. novembra mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb je bil 23. t. m. iz hiše žalosti v družinsko grobnico pri Sv. Križu.

Blago pokojnico ohranimo v trajnem častnem spominu.

Za krojače!

Izišla je nova, velika

Knjiga krojaštva

za samouk v prirobovanju.
III. izdaja v slovenskem jeziku.

Vsakemu krojaču potrebno potrebna
ker vsebuje vse, kar mu treba vedeti.
Opis knjige se dobi brezplačno pri

A. Kunc, Ljubljana
Gospodska ulica 7

CREVA

vsakovrstna po najugodnejši ceni kakor vsako
leto vendno v zalogi. Kupim tudi
surovi in stopljeni loj

in ga plačam po najvišji dnevalni ceni.
Jos. Bergman, Ljubljana, Poljanska cesta 85.

SV. MIKLAVŽ bo letos vse, kar bo
rabil, KUPIL pri tvrdki
F. in I. Goričar - »Pri Ivanki«

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta šte. 29

zato, ker je to edina trgovina, v kateri se najbolje in najceneje kupi. — Pazite dobro na naslov in na številko **29.**

Edino najboljši **šivalni stroji in kolesa**
za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Detelinka

Gritzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v vezenju brezplačno.

Večletna garancija.

Kje se najbolje kupi, je brez dvoma znano!

„Pri Nizki ceni“ Ign. Zargi

Ljubljana, Sv. Petra cesta

Priloga veliko izbiri potrebščin za krojače
in šivilje. Velika zaloga raznih nogavic, mod-
nih, volnenih, ter raznega moškega, damskega
in otroškega perila ter volnenih jopic, čepic
i. t. d. — Razna vezena, svilene samovez-
nice i. t. d. Po priznanih znižanih cenah!

Nova trgovina manufakture,
novo blago in nove nizke cene

Josip Šlibar

Ljubljana, Stari trg 21 poleg Zalaznika

VOLNO

za ženske kostume, lep karo m Din 43—,
enobarven ševjot 50—, karlasto sukno 53—,
karlast ševjot 60—, močan pisan parhant
16—, flanel 12—, oksford 12—, belo platno
10—, klet, cvilih, gradl in vsakovrstno ma-
nufaktura kupite najceneje v veletrgovini

R. STERMECKI, CELJE št. 19.

Kadar greste v Celje, pripravljajte se. Cenik
z več tisoč slikami zastoj. Železniška vož-
nja se nakupu primerno povrne. — Trgovci
engro cene.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Tel. št. 57, 979 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzjav.: Gospobanka.

Račun poštnega čekovnega urada za Slovenijo
št. 11.945

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000—, vloge nad Din 250,000.000—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje
tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski edelek: Direktna zveza z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Prodaja srečk Državne razredne loterije.